

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	v upravnistvu prejemam:
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5:50
na mesec 2—	na mesec 1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v prtiličju levo), telefon št. 34.

Izaja vsak dan svojo izjemno modeljo in prasnike.

Inserti veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Parte in zahvala vrsta 16 vin. Poslano vrsta 20 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserti itd. to te administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 30—
pol leta 13—	pol leta 15—
četrt leta 6:50	četrt leta 8—
na mesec 2:30	na mesec 3—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica: št. 5 telefon št. 85

Konfiscirani Slovenci.

Uradna »Wiener Zeitung« je zamolčala v svoji narodnostni statistiki celi slovenski narod. — Rezultat ljudskega štetja izkazuje 1.252.940 Slovencev.

Dunaj, 16. julija.

Nedeljska uradna »Wiener Zeitung« je priobčila izvešček iz sumarnega pregleda, ki ga je izdala c. kr. statistična centralna komisija, o rezultatih zadnjega ljudskega štetja. »Wiener Zeitung« poroča, da je bilo dne 31. decembra 1910 v Avstriji (Cislajtani) navzočih 27.963.872 državljanov; od teh je 9.950.266 Nemcev, 6.435.983 Čehov, 4.967.989 Poljakov, 3.518.859 Rusinov, 1.252.940 Srbob in Hrvatov, 783.344 Italijanov in Ladinov, 275.115 Rumunov in končno 10.974 Madžarov. To statistiko, ki ima, priobčena v centralnem avstrijskem uradnem organu, uradno značaj, so posneli danes tudi dunajski listi, priobčili so jo deloma brezjavnim potom češki, poljski dnevniki, prešla je v velike inozemske liste, informirajoč veliki svet o prebivalstvih in narodnih razmerah avstrijske države. Naša domača in najširša svetovna javnost je izvedela, da je poliglota Avstrija obljubila od 8. oziroma 9. narodov: Čehov, Poljakov, Rusinov, Srbob, Hrvatov, Italijanov, oziroma Ladinov, Rumunov in — Madžarov. »Wiener Zeitung« je izdala Evropi skrivnost, da živi izven madžarskega globusa še nad 10.000 sinov viteškega naroda na avstrijskem teritoriju — zatajila pa je pred svetom, da so nekatere avstrijske dežele obljubene od naroda, ki se od nekadašnje slovenske. Neverjetna resnica je namreč, da je »Wiener Zeitung« nas Slovence konfiscirala, izbrisala naš narod iz narodnostne mape avstrijske — in do prihodnjega ljudskega štetja ne bo Evropa vedela, na kak način je mogel izginiti narod, ki šteje celo v dunajskem parlamentu par zastopnikov. Nočemo dolžiti uradnega organa, da je namenoma falsificiral rezultate statistike, tem manj, ker se najde v nadaljnjih izjavah njegovega članka tudi parkrat beseda »Slovenci« — obtožujemo pa centralni uradni list naravnost obsojati vredne malomarnosti, ki jo je zagrešil organ ministrskega kabineta. Tu ne poma-

ga nobeno popravljane več, taka stvar, enkrat razširjena po velikem svetu, se ne da korigirati s poznejšimi dostavki in popravki, katere si zabeleži le oni, ki se za podobne stvari osebno (iz kateregakoli vzroka) interesira, katerih pa široka publika ne vzame navadno na znanje.

Najgriša malomarnost je kriva, da smo Slovenci izginili iz statistike dunajske »Wiener Zeitung«. Take stvari sme pisati in iz uradnih virov posnemati le urednik, ki ima vsaj najelementarnejše pojme o narodnostnih razmerah v Avstriji in ki je toliko vreden, da napisane trditve in zlasti številke tudi revidira. Uredništvo »Wiener Zeitung« bi svojega nedeljskega članka ne bilo moglo priobčiti, ko bi bilo vedelo, da eksistira v Avstriji tudi Slovenci in ko bi bilo nadalje o narodnostnih razmerah v Avstriji vsaj tako površno podučeno, da bi si moralo reči: ni mogoče, da eksistira v Cislajtani nad 1.250.000 Srbob, Hrvatov, ki prebivajo kompaktno le v Primorju in Dalmaciji — kateri dve deželi pa šteje skupno komaj nekaj nad 1.450.000 prebivalcev. »Wiener Zeitung« bi končno morala odrediti takoj revizijo dotičnega članka, če bi se bila hotela truditi in le površno primerjati rezultate navedenih, zgoraj od nas citiranih števil, kajti ona pravilno navaja, da šteje skupno avstrijsko prebivalstvo 27.963.872 duš, vsota posameznih narodnostnih števil pa znaša v njenem pregledu mnogo manj in sicer le 27.195.450! Dunajski »Wien. Zeitg.« sledeč, bi morali torej trditi, da je v Avstriji, v kateri se posamezni narodi za vsako dušo tako borijo in vojskujejo — skoraj 800.000 duš, ki ne pripadajo nobenemu narodu, so takorekoč brez narodnosti, pojem, ki bi odgovarjal onemu pri veroizpovedanju. Pri nas je sicer vse mogoče in Avstrija je v narodnostnem oziru dežela neverjetnosti, toda »Wiener Zeitung« gre po našem mnenju v teh neverjetnostih le predaleč.

Stvar je resna. Nam Slovincem je napravilo dunajsko uradno glasilo veliko, za enkrat nepopravljivo škodo, ki nas zopet uči, kako zapuščen smo baš na onih mestih, kjer bi potrebovali, če že ne svojih, pa vendar ljudi, ki bi poznali naše zadeve in se za nje brigali v dobrem smislu te besede. V centralnih uradih, v centralnih organih smo Slovenci zanemar-

jeni — »tragikomičen« dogodek, da je vlada v enem samem časnikarskem članku požrla nad 1 $\frac{1}{2}$ milijona slovenskih ljudi, izbrisala en cel narod iz kroga »svojih ljubih«, nam znova podaje motiv k stari pesmi o zanemarjanju in zapostavljanju Slovencev.

Številke, ki jih ravno kar publicira centralna statistična komisija nam Slovincem, niso tako neumnost. Koncem leta 1910. je namreč prebivalo v Avstriji 1.252.940 Slovencev in 783.334 Srbob, Hrvatov, Jugoslovanov, torej skupno 2 milijona 36.274 Slovencev smo se od zadnjega ljudskega štetja (1900) pomnožili za 60.160 duš, torej za 5,04%, med avstrijskimi narodi zavzemamo po številu peto mesto, v pomnoževanju pa se nahajamo med devetimi narodi na prednjem mestu, le Rusini, katerih število je od leta 1900 naraslo le za 4,24%, zaostajajo za nami. V tem oziru je opaziti izboljšanje, kajti leta 1900 smo se nahajali na zadnjem mestu in naše število je od leta 1891. do 1900 naraslo le za 1,37%, pač ker je v onih letih odvajalo izseljevanje posebno mnogo slovenskega človeškega toka iz domovine.

Na posamezne slovenske pokrajine pripada (brez ozira na tuje državljanke, katerih število je znašalo koncem leta 1910. nekaj nad 600.000 v cel Avstriji): na Kranjsko 525.995 (508.150 v letu 1900); od teh je Slovencev 490.978, torej 94,4% vsega prebivalstva, drugih Jugoslovanov 205, Nemcev 27.915 = 5,36% (za 0,2% manj, kakor leta 1900!); na Štajersko 1.444.157 (1.356.494); od teh je Slovencev 409.684 = 29,4% (za skoraj 1,8% manj kakor l. 1900!); drugih Jugoslovanov 151, Nemcev 983.252 = 70,5%; na Primorskem 893.797 (756.546); Slovencev 266.614 = 32,2%, drugih Jugoslovanov 170.773 = 20,6%, Italijanov 356.495 = 43,1%, Nemcev 29.077 = 3,5%; na Koroško 396.200 (367.324), in sicer Slovencev 82.212 = 21,2% (za skoro 4% manj kakor v l. 1900!); drugih Jugoslovanov 28, Nemcev 304.287 = 78,6%. Že ta splošna statistika dokazuje, da smo Slovenci narodno le skromno napredovali, da reči se sme, da nazadujemo, ker kažejo rezultati ljudskega štetja sicer pozitivno pomnoževanje celote, ki

pa rase glavno le v svoji glavni deželi Kranjski, in kaže silnejšo življenjsko moč le napram italijanskemu sosedu, nemškemu pritisku pa podlega. Z ozirom na dejstvo, da je fizično narodno razmnoževanje (število porodov) pri Slovencih notorično močnejše (akoravno morda govori proti temu nekatere številke statistike) kakor pri Nemcih, moramo smatrati relativno nazadovanje slovenskega življa na Štajerskem, zlasti pa na Koroškem za jako opasno in nezadovoljivo. V drugih ozirom se pa kaže tudi pri nas prav veselo napredovanje, o katerem bo še prilika govoriti obširneje.

Slovensko nemška sprava na Štajerskem.

V Gradcu, meseca julija.

Minule dni sem bral na nemalo svoje začudenje po časopisju o »slovensko-nemški spravi« in »slovensko-nemški spravi« na Štajerskem. Za naše, štajerske razmere je to velika in pomembna beseda, katero pa so nemško-nemški kakor slovensko-nemški listi zapisali in o stvari sami poročali z občudovanja vredno malomarnostjo in naravnost klasično brezbrzičnostjo. Dve, tri leta trajajoča obstrukcija v tako važni gospodarski korporaciji kakor je štajerski deželni zbor, je huda stvar, je dvorezen nož, čegar rane čutijo danes slovensko-nemški obstrukcionisti ravno tako kakor vladajoči nemški nacionalci v deželnem zboru in odboru. Nikdo nima več denarja: ne dežela, ne okraj, ne občine; najemati se morajo posojila, ki jih dajejo za visoke obresti banke, hoteč finančne težkoče v deželni upravi pošteno izkoristiti; po deželi in v mestih tarna 2000 učiteljev in učiteljic, da gladi in pomanjkanja poginja; kmet kolne čez slabe ceste in s strahom gleda, kako mu uničujejo hudoorniki lepe travnike in bogata polja. In kje so nedostaki in neplačani računi deželnih dobroteljskih zavodov! Ni čuda, da v takih razmerah rada utihne odkritosrčna beseda, boje se nemški nacionalci javnosti prav tako kot znano pogumni junaki v slovensko klerikalnih vrstah. In zato so poslali nemški nacionalci

voditelja veleposestniških poslancev, grofa Franca Attemsa na Dunaj, da bi govoril pametno besedo z dr. A. Korošcem. Ta »akcija« se je izborna posrečila; obstrukcijski lev dr. Korošec se je dal od visokoblagorodnega grofa prepričati o potrebi »slovensko-nemške pravne akcije« in je vzel celo temeljne točke te akcije »z veseljem« na znanje. O tem velevažnem dogodku so potem poročali v izbranih besedah židovskim dunajskim listom. To poročilo so potem prinesli nemško-nemški, kakor slovensko-nemški listi brez pripombe in komentarja. Nikdo si noče naložiti krivde, da je on preprečil ugoden izid pogajanj, na svoje rame. In lepa beseda o »slovensko-nemški spravi« ugaja vsakomur. Proizajčni »Slov. Narod« imenuje to »slovensko-nemško pravno akcijo« kravjo kupčijo, ozir. pogajanja za delazmožnost štajerskega deželnega zbora. Vidim celo tam v ozadju sarkastični smeh prijatelja dr. Kukovca. Saj ve, da se klerikalci ne ponujajo danes prvič nemškemu nacionalcem za kožo medveda, kateri je še na varnem v planini: za ceno namreč naprednega slov. trškega mandata. Besedo o »slovensko-nemški spravi« so spravili sedaj v svet štajerski veleposestniki zato, da bi dobila pogajanja za delazmožnost štajerskega deželnega zbora malo lepše lice. Morda hrepenijo gospodje po vzgladu svojih čeških kolegov po kakih državniških uspehih. Pa kdor se da enkrat po židovski »Tagespost« zmerjati za mešetarja, ta nima več prave podobe za veleposestniškega državnika v — deželnih zborih.

Hotel sem pribiti, da so se ponovna pogajanja za delazmožnost štajerskega dež. zbora že pričela z lažjo in neodkritosrčnostjo. Zakaj iskati po visokih in pomembnih besedah, ako se jim ne namerava dati vsebine? In skrivati se pred javnostjo ni treba onemu, kdor ima poštene namene.

Drugič pa se mi ne dopade, da je vzelo ta pogajanja v roke štajersko veleposestvo. Ponavlja se s tem že staro komedijo, ki jo je začel leta 1910 na spomlad, komaj dva meseca po izbruhu obstrukcije vitez Zahony. Jedro takratnih predlogov štaj. veleposestva za premirje o deželnem zboru je obstajalo v tem, da bi padli nekateri izvalni nemško-nemški

LISTEK.

Aškercem spominu.

Bilo je v noči od srede na četrtek, t. j. dne 5. na 6. julija t. l., ko sem imel čudne sanje. Prišel je v mojo prodajalno nenavadno visok človek v spremstvu mlajšega človeka. Govoril je ta velikan, obraščen s črno brado in z brki, ter nenavadno veliko glavo, drugače pa milim pogledom, nekaj nerazumljivega — tako, da nisem mogel razumeti, kaj da hoče imeti. Mahal in kazal je z roko, da me je bilo skoraj strah. Hitro sem prikimal tej prikazni in njenemu neznanemu spremljevalcu, — se nasmešnil ter dejal velikanu: »Nimamo sedaj, a dobimo, — pride kmalu!« Velikan, s tem mojim odgovorom vidno potolažen in zadovoljen, — lepo prikima z glavo, — poda mi velikansko roko v prijazen slovo, — in komaj se je ta prikazen prerila skozi visoka vrata, sem se ves osupel v postelji prebudil.

Povem Vam, da sploh zelo na redke čase, da mogoče na mesec in leta kaj sanjam, ali vedno imajo te sanje kak svoj pomen.

In tako je tudi danes, v petek, dne 14. junija, ko to pišem v zgodnjih jutranjih urah, še le pojasnjeno, kajti ko sem se prebudil, sem imel našega umrlega pesnika obraz pred seboj, v tem hipu sem se spomnil sanj

v noči prejšnjega tedna in zdaj mi stopa čisto pojasnjena tista slika, ki je bila popolnoma podobna Aškercu, in zdi se mi, da se je njegov duh prišel tisto noč k meni posloviti!

Pripominjam naj, da sem takoj drugi dan te nenavadne sanje o kosmatem, črno oblečenem velikanu pravil svoji gospodični D. — a ji nisem mogel raztolmačiti, kaj da te sanje in slika pomenijo, sem jo le opozoril, naj na blago pazi, in dobro vse zapira, da ne bi morebiti kdo prišel krasti!

Za Anton Aškercem sem se vedno zanimal. Prvič sem ga videl v Celju, mislim leta 1894., v poletju, ko je bil ravno nekaj časa na počitnicah. Nanj me je opozoril neki znanec moj, (vpokojen c. in kr. nadlovec, imena se žal, sedaj ne spominjam), ki je živel dlje časa v Celju in bil z Aškercem dobro znan. Nekega dopoldne pride Aškerc s hitrim korakom čez trg, — dotičnik pozove gosp. Aškercu nazaj, ravno v hipu, ko je zavlil na vogalu hiše pred stolnico (Milan Hočevarjeve prodajalne) proti opatiji. Aškerc se hritro okrene. Glasno in veselo se pozdravita stara znanca, jaz pa pristopim h gosp. Aškercu, se mu poklonim, dotični gospod pa me predstavi kot njegovega oboževalca prelepih balad in romanc. Aškerc mi stisne roko, pove, da je na počitnicah (v prognanstvu) čes, da se malo živce umiri in odpočije, in da bo v kratkem zopet nastopil službo. In z

belim ovratnikom kot navadni kaplan, je brzo odšel proti opatiji. Ali je bil tisti čas na hrani ali stanovanju v opatiji, ne vem več, ampak kolikor se spominjam, je bil skoro gotovo v privatnem stanovanju, in sicer pri znanici, pri katerih je še stanoval za časa študij. To je bilo moje prvo srečanje s pesnikom Aškercem. Kasneje sva se videla v drugič, ko je prišel na mestni magistrat za arhivarja. Tukaj sva postala, tako smem skoro reči, prijateljsko odkrita znanca. Prihajal sem k njemu vedno z vsem spoštovanjem kot k velikemu pesniku. Aškerc pa tega ni ljubil. Kratko mi je dejal: »Lepo Vas prosim, opustite te fraze in vse in občute z mano kot z vsakim drugim človekom!« In resnično, začela sva občeovati in nešteto krat sem ga obiskal v arhivu med uradnimi urami. Vsikdar je bil vesel, če sem vstopil, čeprav je časih kaj pisal. Hotel sem takoj oditi z oprščajem, da ga motim, a on je glasno zavpil: »Ne, saj me ne motite, — če imate Vi čas, prosim, kar ostanite tu!« In pričel se je pogovor poleg vsakdanjih reči, navadno o literaturi, saj je vedel, da se zanimam razven za domačo, tudi za rusko književnost. Povedal in pojasnil mi je vse nove pojave na Ruskem. Zanimanje mi je pa še posebno budilo s posojevanjem ruskih knjig, tudi prof. Koršev-Prešernov prevod mi je posodil itd. Poleg svojega predobrega ruskega učitelja pokoj. dr. Ljudevita Mihajlo-

viča Jenka, imam se le Aškercu zahvaliti, da poznam nekatere ruske pisatelje v izvorniku ter da sem se ruščini priučil.

Aškerc je bil blaga duša, neprijeten v občevanju, odkrit, zelo ljubljiv in postrežljiv. Ni pa ljubil nobene javne pohvale in kadila ter vrišča. Veselilo pa ga je, če je zaznal, da se narod za njegove umotvore zanimala, toda hrupnih ovacij ni trpel. Kakor ni maral v svoji obleki nikakega lišpa ter je hodil vedno zelo skromno oblečen, je bil tudi v svojem vedenju skromen in tih. Kadar pa je bil vesel, se je znal glasno smejeti. Bil je izredno takten in tankočuten. Toleranten pa je bil nad vse. O verskih stvarih se ni rad pogovarjal, ter takoj rekel, »dajmo o čem drugem govoriti, pustimo vero in to v miru!« Aškerc se ni napram meni nikdar tudi z najmanjšo besedo sovražno ali zaničljivo izrazil, o katoliški veri ali o bogu in ne o drugih verskih napravah.

Slučaj je nanesel, da sva se ravno drugi dan po rojstvu moje hčerke, meseca aprila 1901 sešla pred vrati arhiva. Bil sem dobre volje. Aškerc me vpraša vpričo magistratnega uradnika gosp. K., — kaj sem tako vesel, jaz pa sem se v šali zlagal, češ, da sem dobil sina in sedaj ne vem, kako lepo slovensko ime bi mu dal. Vprašal sem ga, kaj da on misli, ali naj ga kar nekrščene pustim kot »judka« in naj si potem sam vero

izbira, kakor hoče. — Osuplo me je Aškerc pogledal, zmajal z glavo, potem pa je pravil: »No, seveda, to je čisto Vaša stvar, kakor hočete narediti. Vendar, ako imate kužka, mu morate dati tudi ime. Dajte torej še otroku lepo slovensko krstno ime!«

Nato sem ga poprosil, naj mi pove tako slovensko lepo ime, ki bi se ne bi dalo prestaviti na druge jezike. In Aškerc mi je obljubil. Čez par ur, še predno je šel iz urada, se slučajno srečava na hodniku, kjer me ustavi ter mi poda na majhnem lističu napisanih 7 krstnih imen, — izmed katerih sem izbral ime Vladimir, o katerem mi je Aškerc prilično kasneje še povedal kratko zgodovino. — Moji Vladimir pa je ostal do smrti ljubljnjiv prijatelj. Koder in kjer nas je Aškerc srečal, vedno se je rad ustavil, podal otroku roko, pobožal jo po licu, pohvalil jo, se nasmejal, in po kratkem pozdravu odšel. Za to ljubljnjivo prijateljstvo pa si tudi moja Vlada ni pustila kratiti pravice, da je šla za njegovim pogrebom pred ženskim sprevedom v paru, in mu je za spomin še nesla v temni grob šopek dišečih belih rož.

Kakor znano, se je pesnik Anton Aškerc zanimal tudi za starine. Nekeč mu povem, da sem pri svojem pohodu na Dolenjskem našel pri nekem starem, že zapuščenem gradu (bil je potem lastnik istega neki obložki kmet) tudi staro slovensko, ba je protestantsko knjigo. Prinesel sem

predlogi (na pr. zakon o šolskem nadzorstvu, delitev Celjske okolice in dr.) pod mizo in sestavi bi se dočela nevtralni delovni program, ki bi se okvarjal v prvi vrsti z različnimi gospodarskimi zadevami. Kasneje je došlo, kakor znano, do direktnih pogajanj, v katerih je igralo končno malenkostno vprašanje o razširjenju deželne šolskega sveta glavno vlogo. In danes, sodim, se je veleposestvo povrnilo k izvirnemu svojemu načrtu. V gospodarski »nevtralni delovni program« bi se naj sprejelo nekaj spodnještajerskih zadev — in to bi bila »slovensko-nemška sprava« na Štajerskem! In takemu hinavskemu in zahrbtnemu postopanju bi naj pritrdili?

Začetek teh novih pogajanj za delazmožnost štajerskega deželne zbora in pa mešetarji ne obetajo torej ničesar dobrega. Kakšni pa so »zaupniki« slovenskega naroda, za čegar kožo gre v prvi vrsti? Ali moremo tem zaupati? Dogodki nas učijo, da se ni le ljudstvo na mnogoštevilnih shodih izreklo proti njihovi obstrukcijski taktiki in je zahtevalo celo, da odložijo mandate, temveč, da so si sami med seboj needini glede taktike. Gg. Robič in dr. Jankovič, torej brez dvoma še najuglednejša in najbolj skušena politika v klerikalnem deželnozborskem klubu sta mnenja, da je treba zahtevati dalekosejšje gospodarske, kulturne in kolikor je pač to v okviru deželne avtonomije mogoče, tudi nacionalne prireditve. Slišimo govoriti o eni ali dveh meščanskih šolah, deželni slovenski realki, slovenski vinarski šoli, dalje o novih cestah in regulacijah rek itd. Zato bi bilo seveda treba dovoliti primerna sredstva. Devet klerikalnih poslancev pod dr. Koroščevim vodstvom je pa edino le za to in ono klerikalno strankarsko pridobitev. Ni dvoma, da bo zmaga la Koroščeva struja — in od te ni pričakovati ničesar koristnega.

Zato je moje mnenje to-le: pustiti za sedaj to komedijo v Gradcu, ki ne bo rodila nobenega sadu in razpisati nove volitve. Naj govori ljudstvo, osobito pa naši trgi. Ni nobenega dvoma, da bo po novih volitvah lažje prišlo do delazmožnosti štaj. dež. zbora kot sedaj.

Štajersko.

Uradniške spremembe pri Južni železnici. Prestavljeni so: asistent Edvard Schulz iz Pragerskega v Beljak; asistent Janez Zapečnik iz Pragerskega v Zidani most; prov. asist. Gustav Marterer iz Ernovža na Pragersko; asistent Lotar Kolitscher iz Celja v Dunajsko Novo mesto.

Iz Slovenjgradca, 16. julija. (Nemško planinsko društvo) vedno in vedno zatrjuje, da ni z njegovim delom združena nobena nemško - nacionalna politika. Tako smo lani čitali v »Slovenskem Narodu«, kako se je na shodu za tujski promet v Celju repenčil neki celjski Nemec, da Slovenci, oziroma S. P. D. dela v planinah — notabene slovenskih — politiko in preganja iz slovenskih gor nedolžne Nemce, ki jim je le za povzdigo tajskega prometa. V nedeljo se je otvorilo na Uršulini gori novo prostorno planinsko zavetišče nemškega planinskega društva. Otvoritev so se udeležili Korošci, Slovenjgradčani in Soščančani. Govorniki so izjavljali, »da se je s tem novim zavetiščem sezidala nova trd-

njava na močno ogroženi (?) točki južne nemške meje. Korošci in štajerski Nemci hočejo z združenimi močmi to novo nemško trdnjavo ščititi... To je jasno in odločno priznanje. Gora je v nemški posesti in prepričani smo, da bi Slovenci ne dobili stavbišča za svojo planinsko kočico. A v Logarjevi dolini je prodal Slovenec nemškemu planinskemu društvu prostor in »Slovenski Gospodar« mu je pel slavo!

Iz Braslovč v Savinski dolini. »Sokol« priredi dne 18. avgusta gledališko predstavo »Nebesa na zemlji« in dne 2. septembra veliko vrtno veselico. Na obe prireditvi se domače in sosedno občinstvo vlnudno opozarja.

»Sokol« v Brežicah priredi v nedeljo, dne 11. avgusta na vrtu »Narodnega doma« v Brežicah zlet in javno telovadbo posavskih sokolskih društev s sodelovanjem bratov Hrvatov in Srbov iz Zagreba. Po telovadbi velika ljudska slavnost, koncert z vojaško godbo, ples itd. Prosimo sosedna društva, da na ta dan ne prireajo veselice, da bo poset in manifestacija v ogroženih Brežicah tem impozantnejša.

Iz Maribora. (»Straža« in dr. Napotnikov koadjutor.) »Straža« je kar zaprlo sapo, ko je videla, da so izdani najtajnejši načrti in težko zakrivane trčne želje njenih prijateljev in šefurednikov. Molčala je, dokler se le količjak dalo, popolnoma — tajiti si stvari namreč ni upala — zadnji petek pa se je vendar povzpela do neke notice, v kateri skuša bolj med vrsticami zavračati sumničena onih, ki jo vodijo in hočejo v strankarske namene dejati škofa dr. Napotnika pod kuratelo. Tisto notico, v kateri je hodil »Stražin« šefurednik okrog stvari kakor mačka okrog vroče kaše, je bilo kaj zabavno brati. Čudovita je nespretnost »Stražinih« urednikov, ki sami potrjujejo to, kar bi radi zanižali. O tem vprašanju bomo še sicer priobčili stvari, da bo dr. Napotnik videl, kake prijatelje ima okrog sebe. — V ostalem pa »Straži« prav radi verujemo, da jo muči prava krščanska nevoščljivost zaradi naraščajočega števila bralcev in odjemalcev »Slovenskega Naroda« v Mariboru.

Iz Maribora. (Pomanjkanje narodnega časopisja.) Že enkrat smo pisali v »Slovenskem Narodu« o pomanjkanju narodnega časopisja v mestu in okolici. V najzadnjem času je sicer obuditi tozadevno neki napredek, a vendar v zelo majhni meri. Krivi smo si tega sami, ker imamo premalo razumevanja za velik pomen dobro razširjenega narodnega časopisja. Naše razumništvo stori v tem oziru mnogo premalo. Mesto da bi se delalo za materialno in idealno povzdigo narodno-naprednega časopisja, se izgovarja drug na drugega in čita pri tem — nemško - nacionalne liste. In tudi graško »Kleine« ter dunajsko »Kronenzeitung«. Je po ceni in za — prazne glave veliko prinese. Če imamo potem v narodnem in naprednem oziru obilo neuspehov — kdo je tega kriv? Častna dolžnost bi nam morala biti, širiti največji naš list »Slovenski Narod«. Čim več se ga bode bralo, tem bolj se bo izpopolnjeval. In to bo v korist nam vsem, narodovi splošnosti.

Iz Maribora. (Večanje nemške posesti v Krčevini.) Iz mariborske okolice nam pišejo: Pred kratkim sem se sprehajal po Leitersberški cesti in zavlil tudi v Krčevino.

Prvo, kar sem opazil, je bila cela kopa novih hiš, ki so že celo ali napol dograjene. Gradi jih neki tukajšnji Nemec z namenom, da pridejo kdaj samo v nemške roke in povečajo nemško posest v Krčevini. Spekulacija torej na nemško - nacionalne žepe in nemška »obrambna« društva, ki pa se bo izborna obnesla in donasala tudi veliko koristi v nemško - nacionalnem oziru. Tako se Nemci sistematično utrjujejo v okolici. Naši klerikalci so se ob zadnjih občinskih volitvah nekaj zagnali v okolico, sedaj pa molče. To se pravi le nasprotnika dramiti in dražiti k novemu delu. Res je, da si delajo s takim »sistematičnim« delom gotovi klerikalni kolovodje ceneno reklamo — tu nikakor ne mislimo na dr. Verstovška — a narod trpi le škodo.

Iz Maribora. (Slovensko trgovsko in obrtno društvo) priredi v prijetnem gozdu za kolodvorsko restavracijo v nedeljo, dne 21. julija ob 3. popoldne veselico z raznoliko zabavo. Sodelujeta mariborsko glasbeno društvo in na plesišču nova hrvaška godba.

Drobne novice. Ustrelil se je v Vrbovljah blizu Slov. Bistrice poddesetnik Špec 26. deželnoobrambene polka, ki je korakal iz Maribora v Slov. Bistrico. Bil je že ponovno kaznovan in bi moral zopet odsesti kazen, ker se je odstranil brez dovoljenja iz vrste. — Strela je udarila v hišo posestnika Jožefa Kukovca v Zadobrovi. Užgala sicer ni, pač pa je močno poškodovala posestnika samega. Žena je stala med hišnimi vrati in jo je silen značilni pristisk vrgel ven na dvorišče. — V Svetini pri Celju je nabiral kmet Jože Gorišek med nevihto na drevesu črešnje. Strela je udarila v drevo in kmeta ubila. Nesrečnej je bil ves ožgan po celem telesu. — Pri Sv. Rupertu v Slov. gor. je ubila strela Alojzija Zupanca. Stal je na lestvi in nabiral med nevihto črešnje. Zapustil je ženo in 4 neposkrbljene otroke. — Za skupino veleposestev v štaj. dež. zboru se vrši dne 11. septembra ob 10. dopoldne v deželnem dvorcu nadomestna volitev enega poslanca, ker je poslanec Mayr - Melnhof umrl.

Koroško.

Samomor v Vrbskem jezeru. Pri Celovcu so potegnili iz Vrbskega jezera deželnoobrambene slugo Merkuša, katerega so že dva dni pogrešali. Na bregu so dobili njegov klobuk in s sodnimi listinami napolnjeno usnjato torbico. Zakaj je mož izvršil samomor, še ni znano.

Smrtne nesreče v sled neprevidnega ravnanja s špiritom. Na gradu pri Vetrinjah je polila kuharica Angela Torka drva v ognjišču s špiritom, ker se ji niso hotela takoj užgati. Pri tem se ji je vnel v petlitskem vrču špirit in bliskoma je bila cela kuhinja v ognju. Ko so prihiteli domači, je ležala kuharica sredi kuhinje kot goreč kup, iznad katerega so se dvigali plameni visoko pod strop. Ko so ogenj zadušili, je Torka še malo živela, na potu v bolnišnico pa je vsled silnih bolečin umrla.

Rafiniran slepar. K modistinji Ani Mišičevi v Celovcu je prišel mlad človek, ki se je predstavil za brata imetnika trdke Welisch v Gradcu. Tej trdki dolgoje Mišičeva še na blagu in ta Welisch ml. je hotel imeti denar. Po daljšem pobojanju mu je dala Mišičeva na račun dolga 40 K

in 12 K vreden slamniki, katerega je hotel Welisch podariti neki revni deklici. Nastanil se je v hotelu »Grömmere«, toda zopet pod drugim imenom. Slamniki, ki ga je dobil pri Mišičevi, je podaril sobarici Citi Mamecovi. Podpisal pa se je za Roberta Duška z Dunaja. Mišičevi je pripovedoval slepar, da ima veliko posla tudi na Hori in da stanuje tam pri neki modistki Pavlini Hartmanovi in da je tam že 3 leta zaročen s hčerko nekega posestnika in mesarja. Mišičeva je pisala Hartmanovi, ki ji je odgovorila, da res pri njej stanuje neki potnik Schönberg, ki ima pa napadno ime. Ta mož je res pogovoril mesarja Schmidta, da se je zaročil z njegovo hčerko. Ko pa je dekle videlo, da jo je tuji ženin neusmiljeno potegnil in da je uprizoril to komedijo le zato, da je tam dobro živel, se je zastrupila. Policija sedaj nestrno zasleduje tega rafiniranega sleparja.

Primorsko.

Stavka zidarjev v Gorici je končana. Dosegel se je sporazum, glasom katerega so dosegli zidarji precejšnje uspehe.

Iz Trsta. Poštni oficijali Ivan Grandis, Adolf Predolin in Ivan Banzani v Trstu so imenovani za poštne nadoficijale, poštne asistentje Alojzij Hlewein, Avreljan Barichievich, Humbert Olivetti, Silvij Wertolj, Marij Pola, Rudolf Pletschmann, Karel Krischmann v Trstu, Križant Faltner v Pulju in Alojzij Marcegla v Gorici pa za poštne oficijale na dosedanjih službenih mestih.

Stavka v Trzinu. Okrog 450 delavcev raznih kategorij stavka v Trzinu že več kot 8 dni. Včeraj se je posrečilo posredovalcem, da so dosegli delno poravnavo med delodajalci in stavkajočimi in 350 delavcev se je vrnilo k delu. Ostali delavci s pogoji niso zadovoljni in stavkajo naprej.

Nadvojvoda Leopold Salvator v Dalmaciji. Včeraj se je pripeljal z Dunaja v Trst nadvojvoda Leopold Salvator. V Trstu se vkrcal na parnik »Princ Hohenlohe«, s katerim se odpelje na inšpekcijsko potovanje po Dalmaciji.

Laška pravna fakulteta v Trstu. Laški klerikalni organ v Gorici »Eco del Litorale« je razširil vest, da se sklenilo naučno ministrstvo, da se uvedejo s prihodnjim šolskim letom na trgovski visoki šoli v Trstu kurzi za pravnike. Ti kurzi, tako trdi ta list, naj bi bili prva podlaga za bodočo pravno - komercialno visoko šolo v Trstu in s tem naj bi bilo rešeno provizorično tudi vprašanje laške pravne fakultete v Trstu.

Tržaško mestno gospodarstvo. Glede delne odobritve proračuna tržaške občine, pri čemer so doživeli laški gospodarji tržaškega mesta od strani vlade neizbrisno blamažo in pečat nezaupanja, priobčuje uradni »Korespondenčni biro« sledečo izjavo: Po tržaškem občinskem svetu sklenjena zvišanja doklad na davke, niso bila odobrena iz davčno - političnih vzrokov in pa tudi z ozirom na to, ker mora občina za znesek, ki je bil s tem izločen iz proračuna, najti pokritja s prihranki, namreč z rigoroznejšim gospodarstvom v izrednih potrebščinah, s krediti za bolnišnično upravo, s črtanjem izdatnih postavk za podpore društvom (to so seveda le laška društva) in za odškodnino za nepotrebna izplačila za čezurno delo občinskih nameščen-

cev. Vlada je črtala vsled tega za tri in pol milijona postavk v izrednih potrebščinah. V namestništvem odloku, s katerim se obvešča tržaški župan o delni odobritvi proračuna, se poudarja, da bi bilo v finančnem gospodarstvu z občinskimi imetjem mnogočesa želeli in da je jasno, da ob potrebni varčnosti v posameznih agendah občinske uprave omejen zvišanje nikakor ni potrebno. Slabi gospodarji so torej naši Lahi, to je pokazal in izpričuje Pulj, sedaj obsoja vlada laške tržaške mogotce in »Soča« namigava, da pride potem na vrsto Gorica.

Tržaški občinski svet v zadregi. Pri včerajšnji seji tržaškega občinskega sveta bi bili morali imenovati tudi ravnatelja za novoustanovljeni mestni urad za otroško varstvo. Občinski svet je to imenovanje odložil, češ da mora občinski urad pred tem ukrepati glede nepokritega zneska v izrednih izdatkih mestnega proračuna, katerega so nameravali pokriti z zvišanjem gotovih občinskih doklad, kar pa je vlada preprečila.

Samomor 70letnega starca. V Trstu se je zastrupil 70letni bivši menajec denarja, Karel Revere. Samomor je izvršil zaradi neugodnih premoženjskih razmer. Umrl je med vožnjo v bolnišnico.

Samomor s črnim. Iz Trsta policijsko pregnana 27letna Klara Beneditič iz Kopra se je hotela včeraj zastrupiti in je izpila celo steklenico črnila. Prepeljali so jo na policijo, kjer so jo obdržali v zaporu.

Prazen ribiški čoln je našel na odprtem morju ne daleč od Trsta lastnik trabakule »Marija«, Anton Tesarni. V čolnu so našli kapo in jopico mornarja in dva para čevljev. V čolnu so bili bržkotne izletniki, katere je zanesel veter na odprto morje, kjer so se z mornarjem vred ponesrečili.

Ubegli impresarij. Včeraj bi se bila morala pričeti v Trstu v poletnem gledališču opera, ki naj bi jo oskrbovala neka laška družba. Toda Tržačani so čakali zaman prihod laških umetnikov. Celu umetniško družbo je namreč na poti njih impresarij skrivaj zapustil in neznan kam pobegnil. Cela družba, med katero je bilo tudi 30 članov milanskega orkestra »Scala«, je morala prirediti v Vidmu benefično predstavo, da so se mogli vrniti igralci domov.

Velik gozdni požar pri Opčini. Včeraj je zanetila iskra iz lokomotive državne železnice ogenj v gozdu pod obeliskom pri Opčini. Ogenj se je po mladem, s silno težavo in večletnim trudom zasejanem gozdu silno hitro širil in uničil vse nasade v izmeri 10.000 m².

Neznanege utopljenca so potegnili včeraj iz morja pri Barkovljah. Neznanege je približno 60let star in je bil, kakor je dognal zdravnik, že več dni v vodi.

Nevarna družba hotelskih tatov v Gradežu. V Gradežu se je nastanila skrivoma družba silno nevarnih hotelskih tatov, ki morajo biti pretkanci prve vrste. Izvršili so v zadnjem času že štiri velike tatvine in odnesli veliko denarja in dragocenosti. Kljub vsemu prizadevanju policije pa se ni posrečilo dobiti do sedaj najmanjši sled za tatovi. Nasprotno so tatovi tako predrzni, da so vlomili predvčerajšnjem zopet v stanovanje nekega letoviščarja, kateremu so odnesli denarja in dragocenosti skupno za okroglo 14.000 K. Družba mora biti silno dobro organizirana. Tatovi vlpimijo po navadi v

mu jo, in določil je takoj, — kakor poprej tudi gosp. prof. Fr. Levec, kljub temu, da je manjkalo do 50 listov in naslova knjigi, da bo to škofa Vergerija knjiga iz XVI. stoletja. — Knjigo mi je hotel vrniti, jaz pa sem mu povedal, da je bila slučajno že enkrat rešena, ko je služkinja s knjigami škrinjo pustila odprto, iz nevarnosti, da jo zažge, ali da jo otroci za igračo raztrgajo. Zato sem mu jo ponudil. Aškerc reče: To je redka in dragocena knjiga, jaz nimam toliko denarja, kljub temu, da bi jo rad dal k svojim drugim starim knjigam. — Jaz mu nato odgovorim, da jo naj le vzame v zameno za njegove izšle »Balade in romances«. In res, čez par dni mi je prinesel svoj, v zlato vezan zvezek »Balad in romanc« z lastno-ročnim podpisom:

»Gospodu S... ju v zameno za neko knjigo starih »Pridig« kupil Aškerc. 5. junija 1899.«

Kupčija je bila sklenjena! A glej — čez nekaj časa, morda leto kasneje, pa me Aškerc zopet spomni na to knjigo, ter me opozori, da je čital ravno, kako drago se plačujejo stare, tudi slovenske knjige in on da je sprevidel, da sem naredil slabo kupčijo z njim. Zato da naj grem z njim kar na dom takoj popoldne, da mi bo dragoceno knjigo vrnil. Seveda sem se branil in tudi nisem šel po njo. Urgiral me je še parkrat z isto, jaz pa sem mu dejal, da je knjiga bolje spravljena pri njemu kot pa pri meni, zato naj ostane le tam. »Če pa bi

vi slučajno poprej umrli, pa vem, da jo boste odkazali v knjižnico ali muzej, kjer bo dobro shranjena ali pa mi jo boste pred smrtjo izročili nazaj v spomin!« No, in tako je ostalo. Naj ostane še naprej shranjena v Aškercovi bogati knjižnici. Toda naj se poskrbi, da se z drugimi knjigami vred kot neločljivo last Aškercove knjižnice shrani v mestnem arhivu ali pa v deželnem muzeju. To poskrbeti, Aškercovo knjižnico v večem spomin event. z javnim nabiranjem denarja od dedičev kupiti in čuvati, je dolžan ves slovenski narod. V takojšnje uresničenje te dolžnosti kličem merodajne faktorje takoj na delo, dokler je še čas!

Pa še nekaj se mi zdi zelo važno opomniti na razne časnikarske pisarije. Bilo je tisto leto, ko je vlada na Francoskem pobirala križe iz šol in sodnih dvoran. Govorila sva o tej stvari z njim. Aškerc je dejal, da je tamkaj že kaj takega možno, a pri nas bi to ne bilo dobro, niti možno. Isto sem obojal tudi jaz ter opomnil, da je na slovenskem lepa navada, da skoraj v vsaki hiši in družini najdeš križ! Jaz sem nato dejal, da obžalujem, da nimam tudi kakega lepega srebrnega ali sličnega umetniško izdelanega križa doma, — pa da si ga bom že radi dece nabavil. Aškerc mi je nato rekel: Jaz ga imam, in še lep in velik križ! Nisem bil v Aškercem domu, zanima pa me inventar in mislim, da se bode tisto razpelo našlo med Aškercovo zapuščino. Ta-

ko se bo potrdilo dejstvo, čeprav je bil svobodoljubljen, vendar ni bil brez »Boga«! Tudi Krista je častil, čeprav po svoje. Aškercu v čast moram opomniti glede »Svobodne Misli« in drugega le še toliko, da je res nosil po shodu v Pragi podarjeno ovratno iglo (zaponko) par let v podob »mačhe« na vratnici. Zadnjih par let pa, ko sem bil skoro vsak mesec z njim skupaj, je nisem nikdar več videl! Vprašal ga nisem, kam jo je dejal — a jaz mislim — kakor je šel mož zadnje čase globoko vase — in jo svojevoljno odložil! Zato se mi malo čudno zdi neko poročilo (v »Danu«), češ, da je, ko je rajni Aškerc prihajal razvedrila iskat v Trst, kar je tudi meni znano, nosil ravno tamkaj »mačhe« kazat? Vsaj so vendar tukaj ljudje v njegovi bližini, kateri so ga vsak dan pred očmi imeli, a tudi meni potrdili, da niso že zdavnaj več opazili, niti vedeli iste igle pri njem! Bil je za zadnji čas res od prijateljev zelo zapuščen, zelo! Bil je pač bolehen, zato pa večkrat zelo slabe volje. Ravno mesec dni pred smrtjo sva se še srečala pod Trančo. Aškerc me je že naprej po rusko pozdravil z običajnim »Zdravstvujete!« ter me vprašal »Kak poživate?« Jaz — »horšo«. — A vi? — On nato meni: »Ploho, pečalno, a z delatni ničevol!« Poklonil sem se mu, podal roko in odšla sva molče narazen zadnjakrat. Nikdar več ga nisem videl živega. Blag mu spomin!

H. F. S.

Lepi striček.

(Bel - Aml.)

Francoski spisal Guy de Maupassant. — Prevlel Oton Zupančič.

(Dalje.)

»Ne maram si beliti glave.«
»No, pojutrišnjem je novo leto.«
»Vem.«
»In takrat se dajejo vezila.«
»Vem.«
»In tukaj je tvoje, ki mi ga je pravkar izročil Laroche.«
In dala mu je majhno črno škatico, podobno tistim, v katerih hranimo dragotine.
Malomarno jo je odprl in je zagledal križ častne legije.
Pobledel je, nato se je nasmehnil in je rekel:
»Ljubše bi mi bilo deset milijonov. To ga ni kdove kaj stalo.«
Ona je pričakovala, da bo v njem veselje kar zaigralo, in dražil jo je ta hladni sprejem.
»Ti si pa res neverjeten. Z ničemer nisi več zadovoljen.«
Odgovoril je mirno:
»Možak je samo svoj dolg plačal. In dolžan mi je še mnogo več.«
Njegov ton jo je osupnil, in povzela je:
»In vendar je to nekaj za tvoja leta.«
Oporekel ji je: »Vse je relativno. Danes bi imel lahko vse več.«

Vzel je bil skrinjico, jo položil odprto na kamin, si ogledoval par trenutkov bleščečo zvezdo, ki je ležala notri. Potem jo je zaprl, zmajal z ramami in je šel spat.

Vladni list je prvega januarja res razglasil imenovanje gospoda Prosperja Georges Du Roya, publicista, za viteza častne legije radi izvanrednih zaslug. Njegovo ime je bilo tiskano v dveh besedah, kar je Georges bolj razveselilo nego red sam.

Eno uro pozneje, ko je prečital ta javni razglas, je dobil kratko pismo od ravnateljice, ki je prosila, naj pride še tisti večer z ženo vred k nji dinirat, da proslave to odlikovanje. Nekaj minut se je pomišljal, potem je vrgel ta list, ki je bil pisan v dvournih izrazih, v ogenj, in je dejal Madelēni:

»Nocoj dinirava pri Walterjevih.«

Začudila se je: »Tako? Pa sem mislila, da ne maraš več prestopiti njihovega praga.«

Zamoljajal je samo: »Sem si premislil.«

Ko sta prišla tja, je bila ravnateljica sama v malem budoarju Ludvika XVI., v katerem je sprejemala svoje bližnje znanke. Črna obleka, napudrani lasje, oboje ji je pristojalo. Od daleč je bila videti stara, od blizu mlada, in če si jo natančneje pogledal, je bila prijetna očem.

»Ali žalujete za kom?« je pralašala Madelēna.

stanovanja podnevi in sicer med kopalnim časom.

Ponesrečeni parnik. Parnik »Tirmav«, ki je peljal nad 300 izletnikov iz Pulja v Gradež, je snoči ob 10. zvečer nasedel v kanalu na nasipino. Ves trud, da bi ga bili premaknili, je bil brezuspešen. Izletniki so morali prepeljati s čolna na o.

Dnevne vesti.

+ **Finančni ravnatelj Kliment in shod zaupnikov narodno-napredne stranke.** Lavorike, ki si jih je letos na pomlad pridobil nižjeavstrijski poštni ravatelj Hoheisel, ne dajo spati kranjskemu finančnemu ravnatelju Klimentu in res se mu je končno posrečilo, da je famoznega Hoheisla še prekosil. Hoheisel je meseca maja s tajnim ukazom prepovedal poštним uradnikom in uslužbencem udeležbo na zborovanju, ki je bil sklican »Reichsverein« poštних nastavljenecv in je udeležnikom zagrozil z disciplinarno preiskavo. Kranjski finančni ravatelj pa ni izdal nobene prepovedi glede shoda zaupnikov narodno-napredne stranke, pač pa je proti udeležnikom tega shoda uvedel disciplinarno preiskavo. Ko je prišel na Dunaju Hoheislov ukaz v javnost, je nižjeavstrijski poštni ravatelj hitel obelodaniti izjavo, v kateri je zatrjeval, da je prepovedal samo udeležbo in agitacijo pri naznanjenih demonstracijah, sicer pa da nikomur ne brani udeležbe na shodih — minister baron Heinold je pa v poslanski zbornici pojasnil, da zna biti udeležba uradnikov pri shodih »unter Umständen mit den von den Beamten beschworenen Amtspflichten im Widerstreit«. češ: »Wenn z. B. ein Verein die Beamten auffordert, passive Resistenz zu üben, also Beamten auffordert in böswilliger Ausnützung des Wortlautes bestehender Vorschriften gegen deren Tendenz den Staatsbetrieb zu hemmen, dann ist dies die Aufforderung zu einer Pflichtverletzung.« — Hoheislova prepoved in grožnja z disciplinarno preiskavo se je torej nanašala na zborovanje, ki je bilo v zvezi s poštним uradovanjem. To sicer prepovedi same absolutno ne opravičuje in pomeni ta prepoved še vedno kršenje državljskih pravic drž. nastavljenecv, a vendar je Hoheislovo postopanje še prava nedolžnost v primeri s Klimentovim postopanjem. Hoheisel je pojasnil, da je zabranil le udeležbo na demonstraciji, ki se je nanašala na poštno službovanje, pa je izrečno dostavil, da nikomur ne brani udeleževati se shodov. Kliment pa je našemu listu poslal izjavo, v kateri reklamira zase čast in zaslug, da se je začela disciplinarna preiskava proti uradnikom, ki so se udeležili političnega shoda, kateri ni bil v nobeni zvezi s službenimi dolžnostmi dotičnih uradnikov. Postopanje finančnega ravatelja je brezprimerno kršenje državljskih pravic dotičnih finančnih uradnikov. Z udeležbo na shodu zaupnikov se dotični uradniki niso pregrešili niti proti svojim uradnim dolžnostim, niti proti predpisom glede primernega zadržanja izven urada. Priznamo popolnoma zahtevo drž. uprave, naj se uradnik tudi izven službe taktno vede. A z udeležbo na shodu stranke, kateri pripada 90% vsega slovenskega izobraženstva na Kranjskem, niso dotični uradniki storili nobene breztačnosti. Nasprotno nam je pa znan prav interesanten slučaj brez-

taktnosti. V času, ko je dr. Šusteršič v drž. zboru vodil boj proti takratnemu finančnemu ministru Bilinskemu in je Bilinskemu zmerjal na njemu lastni način, tedaj je v Uniohu zbrana klerikalna družba poslala dr. Šusteršiču razglednico, na kateri mu je čestitala, da tako krepko nastopa proti Bilinskemu. In to odobravanje psovjanja finančnega ministra je podpisal tudi — finančni ravatelj Kliment. To je vsekakor slučaj, ki naravnost izziva na razmišljanje o taktnosti. Toda mi s tem ne bomo trtili časa in prostora, kajti opraviti imamo z resnejšo stvarjo, to je z disciplinarno preiskavo, ki jo je upeljal Kliment proti tistim uradnikom, ki so se udeležili shoda narodno-naprednih zaupnikov. Ta preiskava postavlja v posebno luč nepristranost finančnega ravatelja. Na eni strani vidimo disciplinarno preiskavo zaradi udeležbe na shodu narodno-naprednih zaupnikov — na drugi strani pa dosledno ignoriranje vsega, kar pomenja klerikalni rogovič Svetek. Napreden uradnik pride v disciplinarno preiskavo, ker se udeležil zapužnega shoda napredne stranke, Svetek pa sme na shodih klerikalne stranke nastopati celo kot poročevalec, kakor se sme odlikovati z javnimi škandali, a finančnemu ravnatelju se zdi to popolnoma pravilno. Naprednega davčnega uradnika premesti Kliment takoj, če ga zatoži kak izpriden pop. davčni asistent Mayer pa je smel v Kamniku počenjati kar je hotel. Tako postopa Kliment z največjo brezobzirnostjo, po informacije pa menda hodi v uradništvu »Slovenca«. Kako daleč sega Klimentova pristranost in kaj si vse dovoljuje, to kaže posebno drastično naslednji slučaj. Mlad uradnik in sramec, je vložil prošnjo za predujem v znesku — 10.000 kron. Navadno dobi uradnik le v izrednih slučajih kak predujem in samo, če ga je zadela posebna nesreča, utegne in še to le z največjo težavo dobiti predujema kakih 500 do 1000 kron. Tu pa se je zgodilo, da je lahkomišeln mlad gospod zaprosil kar za 10.000 K predujema in finančni ravatelj ni samo z najtoplejšimi besedami priporočal te nečuvne prošnje, nego je dotičnemu gospodu še predno je bila prošnja rešena, še tisti dan, ko je bila vložena, takoj nakazal par tisoč kron. Vzrokov te posebne naklonjenosti finančnega ravatelja do omenjenega zapravljivega gospoda, ne bomo preiskovali — z mirno vestjo pa pribijamo, da je to slučaj nečuvnega protekcionizma, ki postavlja v žalostno luč objektivnost in vestnost finančnega ravatelja in ki priča v zvezi s preganjanjem naprednih uradnikov in toleriranjem vseh škandalov klerikalnih uradnikov, da so na finančnem ravateljstvu zavdale gnile razmere in je v javnem interesu ležanje, da se v državnem in v deželnem zboru energično vzamejo v pretres. Kamarilo, ki gospodari na finančnem ravateljstvu, se mora razbiti.

+ **»Gre za domovino našo, jezik naš in vero našo.«** Kje gre za domovino, jezik naš in vero? Morda na Koroškem, ali celo na Štajerskem? Kaj še, tam ni nobene nevarnosti ne za domovino, ne za naš jezik, ne za vero, tam je vse v redu, ker stoji tam na braniku za domovino, jezik in vero — junaška Ešeles — Gostinčar-Šusteršičeva stranka. Slovenski domovini, slovenskemu jeziku in krščansko-katoliški veri gozdi nevarnost popolnoma nekeje

drugje. Le poslušajte modro glavo Joža Gostinčarja, pa se vam bo zasvetilo, kje in odkod preti našim slovenskim svetinjam največja nevarnost. V Mostah pri Ljubljani in sicer od tistih ljudi, ki nečejo, da bi jim še nadalje županil tisti Joža Oražem, kateremu se je pred sodiščem dokazalo, da zapravlja občinski denar in da jemlje iz občinske blagajne denar za svojo trafiklo, tisti Oražem, ki kupuje zarubljeno blago v Mengšu in ga o polnoči tihotapsko vozi v Moste, tisti Oražem, ki zlorablja uradno oblast, izdaja lažljiva uradna potrdila ter s tem škoduje ljudem na njihovem premoženju! Da, zaradi človeka, kakršen je Joža Oražem, ki bi bi spadal pravzaprav pod ključ, je v nevarnosti pravzaprav, jezik in vera naša. To je čisto gotovo, za to ker to pravi — modri Joža Gostinčar. Kdor v Mostah ne bo volil Oražma, ta bo spravi v nevarnost »domovino, jezik naš in vero našo«, to se pravi prevedeno iz klerikalnega žargona na naš slovenski jezik — klerikalno bisago in Oražmov žep!

+ **Deželni poslanec — učitelj Dermastija in javna morala.** Pišejo nam iz Most: Ni bolj podlega in nizkega čina, kakor sumničiti in napadati ljudi pod zaščito poslaniške imunite, proti kateri se je težko braniti. Dermastija je smatral na nedeljskem shodu v Mostah za pošteno, zahrbtno sumničiti in blatiiti nekaj uglednih mož, med katerimi je tudi gosp. Slapničarja, sina nekdanjega, splošno spoštovanega župana v Mostah. Njegov namen pred volitvami je prozoren. Moščani poznamo gosp. Slapničarja kot resnega in pridnega delavca, ki se ni nikdar silil v ospredje in ki je kandidatsko mesto za občinski odbor sprejel le na opetovani poziv volilnega odbora in političnega društva in vsestranske želje volilcev. Naravnost gnusno pa je njemu podtikati častihlepne namene, da hoče postati župan. Nam gre v prvi vrsti za to, da zmagaja napredna gospodarska kandidatska lista. Šele pozneje pa bomo izbrali iz dobrih najboljše v starejšinstvo. Dermastija malookusno smeši gosp. Slapničarja, da je »lep dečko«, menda za to, ker noče nositi širokokrajnih, posvalkanjih, po gostilnah smrdečih klobukov Dermastijeve vrste. — Predbacia mu dobro šolo pri dr. Hudniku in pri Glavnih posojilnici. To je pač skrajna nesramnost in hudobija, ki kliče po kazenskem paragrafu. Kdor pozna g. Slapničarja, ta tudi dobro ve, da je bil v Hudnikovi odvetniški pisarni samo in edino kot solicitor in kot tak ni imel niti najmanjšega stika z Glavno posojilnico in s privatnim gospodarstvom gosp. Hudnika. Dokaz temu, da pri obravnavi glede posojilnice ni bil zaslišan kot najmanjša priča. Njegova dosledna treznost, prevdarnost in nesamoljubnost pri javnih poslih so nam gotovo boljše in zanesljivejše poročstvo za njegove gospodarske zmoglosti, kakor pa javno in pred sodiščem omadeževana preteklos klerikalnega ljubljence Oražma. Jako malo pristojna Dermastiji njegova bahavost. Mi mu ne vidimo njegovih tisočakov, do katerih je prišel brez lastnih zaslug. Vsi pa dobro vemo, da je gosp. Slapničar iz ugledne in dosti premožne rodbine, znane po vzornem gospodarstvu, da se zna sam z lastnim delom pošteno kruh služiti in da ni Dermastijeve skrb, od česa bo živel, nič drugega, kakor hudobna škodoželjnost in obsojanja vreden namen, poštenemu človeku krasti ugled in dobro ime.

Gotovo pa je, da ne bo občinska pisarna pri naprednem gospodarskem občinskem svetu toliko stala, kakor za časa slabo znanega županovanja Oražmova. Mi pa volilci iz Most, Zelene jame in Posavja, ne pustimo se begati od zahrbtnih nakan, ki prihajajo v boj! Napredna gospodarska kandidatska lista mora zmagati! — Napredni in tudi več nekdanji klerikalni volilci.

+ **Možje »krščanskega mišljenja«** so ti-le socialno-demokratski kandidati v Mostah: Ulrih Bittner, kurjač juž. železnice, Ivan Mauser, kurjač juž. železnice, Lovro Stojan, sprevodnik južne železnice, Anton Matjašič, mizar in Ivan Glavan. Vsi ti možje se namreč nahajajo tudi na klerikalni kandidatski listi. Na nedeljskem klerikalnem shodu pri Oražmu pa je izjavil učitelj Karel Dermastija to-le: »Eseles gleda le na to, da pridejo na vodilna mesta ljudje, ki so voljni delovati za slovensko ljudstvo in ki so krščanskega mišljenja. Zato ona spodi vsakega, ki nima te volje in ki se le za las oddalji od njenega programa.« Z bogom za ljudstvo in če ima še tako visoko socialno stališče in še tako blesteče naslove. — Potemtakem so možje Bittner, Mauser, Stojan, Matjašič in Glavan krščanskega, to je klerikalnega mišljenja, ker bi jih sicer klerikalci po zgorajšnji Dermastijevi izjavi pač ne priporočali za občinske odbornike. Imenovani gospodje so pač morali klerikalcem izdati izjavo, da se odpovedujejo socialnodemokratskim zmotam in da kot priprani krščansko-katoliški možje kar gore in plamte za edino zveličavno klerikalna načela, sicer bi pač ne bili sprejeti v klerikalno kandidatsko listo. Pričakujemo, da bo to izjavo že te dni priobčil »Slovenec«, da bo pomiril svoje backe, ki si ubijajo glavo, zakaj bi morali voliti — »brezverce«. Današnja »Zarja« piše: »Konec Oražmove strahovlade smatramo za potrebo zdrave in redne občinske uprave v Mostah.« Dobro, zakaj kandidirajo potem može, ki so po Dermastijevi izjavi »možje klerikalnega prepričanja«, zakaj kandidirajo na primer I. Mauserja, ki je bil v nedeljo skupno z župnikom Petričem priganjač za Oražem-Šusteršičev shod v Mostah?

+ **Kaj je z glasovnicami?** V Mostah se vrše prihodnjo nedeljo 21. t. m. občinske volitve, vendar pa volilcem še do danes vključno intervencijam pri okrajnem glavarstvu še niso bile dostavljene glasovnice. Gerent Oražem pravi, da bo jih dal dostaviti šele v soboto, zadnji dan pred volitvijo. Pa ne da bi Oražmove lopovščine podpiralo tudi okrajno glavarstvo?!

+ **Duhovniški list sodno proglašen za protiverski in antidinastičen!** V Spljetu izhaja klerikalni list »Dan«, ki ga podpira slovenska klerikalna stranka in čegar urednika sta duhovnik Don Ante Glumac in katehet Don Ante Alfirevič. Ta list se tiska v »Leonovi tiskarni« v Spljetu, ki je last škofijskega semenišča, in je bil osnovan, da kot dober časopis brani vero pod načelom: »Nazaj h Kristusu Kralju!«. Dne 20. junija t. l. je bila 25. številka tega lista zaplenjena. To zaplenbo je potrdilo c. kr. okrožno sodišče v Spljetu z razsodbo z dne 24. junija opr. št. 10.112/I-12. Zaplenbo utemeljuje sodišče tako-le: »V članku se: 1. greši proti dolžnemu spoštovanju nasproti Njegovemu Velicanstvu cesarju Franu Josipu I.; 2. nasproti drugim članom cesarske hiše in je v stanu, da škruva načinu vladanja v Avstriji; 3. vsebuje zasmravanje Boga potom tiska, preziranje krščanskega verozakona in razširjanja brezvernosti; 4. ponižuje nake in uredb krščanske vere in 5. zapeljuje k nenravnim in po zakonu prepovedanim dejanjem.« — Sodno je torej ugotovljeno, da je list, ki ga urejateja in pišeta dva katoliška duhovnika, ki izhaja v »Leonovi tiskarni«, v lastništvu škofijskega semenišča v Spljetu, ki ga gmočno podpira tudi slovenska klerikalna stranka, — protiverski, antidinastičen, brezbožen in protinraven! Takšno je dobro krščansko-katoliško časopisje!

+ **Kako je župan Dimnik podpisoval pooblastila?** Iz Dev. Marije v Polju nam pišejo: Pretekli teden sem čital v vašem cenl. listu nekaj obšodov radi sleparij pri občinskih volitvah v Dev. Mar. v Polju. Na zatožni klopi je sedel tudi župan Jaka Dimnik, kateremu se je pa — za sedaj — posrečilo uiti roki pravice. Nehote mi je pri tej priložnosti prišel v spomin pogovor, ki se glasi: Ma-le zločince se obeša, a velike izpušča, in tako se je zgodilo tudi tukaj. Da pa ne bodete mislili, da je naš župan Jaka Dimnik tako nedolžen, postrežem vam z sledečim pogovorom, ki se je vršil ob času po občinskih volitvah med tukajšnjim posestnikom Ivanom Strahom ter posestnico Marijo Pečarjevo iz Studenca. Iv. Strah: Marija, kako gre pa kaj tvojemu možu v Ameriki? M. Pečar: Že dve leti mi ni pi-

sal. I. S.: Saj je vendar iz Amerike poslal pooblastilo za občinsko volitev v Dev. Mar. v Polju? — M. P.: Nič mi ni poslal, in naš župan Dimnik je sam rekel, da ima on pravico radi tega, ker je mož že toliko let v Ameriki — pooblastilo podpisati, kar je tudi storil, in s tem pooblastilom je šel potem na volišče Janez Trilar iz Studenca. To, gospod urednik, so suha, a resnična dejstva, ki nam pokažejo politično poštenost našega župana Jaka Dimnika v pravi, bengalični luči. Upam, da se bo za ta slučaj, ki tako hudo smrdi po kazenskih paragrafi, — zanimalo tudi malo — državno pravdnštvo, in če že ne zaradi drugega, pa vsaj zaradi tega, da bo dalo našemu vzorčupanu primer-no priložnost, da ovrže to očitjanje in se s tem častno opere — ako mu je to sploh še kdaj mogoče. Pa menda na svojo nedolžnost sam ne verjame.

+ **Sleparstva pri volitvah v Prečni.** Pri občinskih volitvah v Prečni na Dolenjskem so uganjali klerikalci nečuvne sleparije. Ker so se bali, da bi pri volitvah propadli, so prekinili skrutinji, volilni akt zapечатili ter ga shranili pri takratnem županu Vintarju. Kasneje se je potem dognalo, da je bil volilni akt odprt in da je iz njega izginila cela vrsta glasovnic. Državna oblast je na to uvedla kazensko preiskavo. To je klerikalce tako razburilo, da je dr. Pegan vložil v deželni zbor nujni predlog v — varstvo deželne avtonomije, ki se je baje kršila s tem, da je sodišče zaslišalo dva deželna uradnika, ki sta bila zapletena v prečinsko afero. Kaj je dr. Pegan nameraval s tem nujnim predlogom, je jasno: vplivati na sodno oblast, da bi kazensko preiskavo radi volilnih sleparij v Prečni ustavila ter izpustila iz svojih rok zločince-sleparje. In res so govorice o volilnih sleparijah v Prečni že popolnoma utihnile, da je bila vsa javnost prepričana, da se je Peganu in klerikalcem končno le posrečil njihov namen. Toda stvar se je vendarle drugače zasukala. Kakor nam namreč poročajo iz Novega mesta, je državno pravdnštvo že vložilo obtožnico proti prečinskim sleparjem. Obtoženi so: bivši župan Fran Vintar, trgovec z lesom v Hruševcu pri Straži ter gostilničarja Miha Zdravie in Fran Drenik v Prečni. Obravnava se bo vršila pred okrožnim sodiščem v Novem mestu. Kakor čujemo, bo klerikalne obtožbene branil novomeški odvetnik dr. Vladimir Žitek.

+ **Napredno politično društvo »Vodnik«** v Spodnji Šiški priredi dne 1. septembra t. l. veliko prireditev, ki bo posebno v političnem oziru velikega pomena. Pozivljamo vsa društva v ljubljanski okolici, pa tudi v Ljubljani, naj ne delajo tej velevažni prireditvi konkurence.

+ **Promocija.** »Sava« društvo svobodomiselnih slov. akad. na Dunaju naznanja, da bosta promovirala na dunajskem vseučilišču njena člana, Adolf Salberger, dne 16. t. m. za doktorja prava in Ivan Pintar dne 19. t. m. za doktorja vsega zdravilstva.

+ **Poštna vest.** Poštni asistent gosp. Fran Levart v Ljubljani je imenovan za poštne oficijala.

— **Svarilo.** Po Ljubljani se v zadnjih časih raznašajo o raznih uglednih trgovcih in uglednih trgovskih tvrdkah vznemirljive vesti. Ker so dotične vznemirljive vesti brez vsake dejanske podlage, opozarjamo občinstvo, da naj se tem vznemirljivim vestem ne da zapeljati do kakih nepremišljenih korakov in posebno ne do nadaljnjega raznašanja vesti, ker poizvemo iz dobrega vira, da bodo prizadeti činitelji brez vsakega ozira varovali in ščitili svoje dobro in pošteno ime povsod in posebej tudi pred — sodiščem. Občinstvo naj uvažuje to naše svarilo, da ne bode eden ali drug postal žrtev svojih nepremišljenih besedi.

— **Matura na c. kr. II. državni gimnaziji v Ljubljani** se je vršila 11., 12. in 13. julija. Izmed 26 kandidatov jih je napravilo izpit 6 z odliko, in sicer: Karel Jamnik, Silvester Kranjec, Fran Miklavc, Fran Penko, Vladimir Pintar in Albin Stele; ostalih 20 z dobrim uspehom in sicer: Drag. Česnik, Martin Detela, Frank Drašler, Ivan Drobnič, Josip Franz, Mat. Jager, Fran Jerina, Vinko Lavrič, Srečko Luštrek, Ivan Ogorelec, Stan. Schiffer, Amon Schrey, Ivan Stanonik, Ignac Skobe, Franc Stern, Franc Ustar, Ulrik Vričko, Dragotin Zelenik, Ivan Zupančič.

— **Nogometna tekma: Reka-Ljubljana.** Kakor se nam poroča, je ljubljanska S. F. K. »Ilirija« v pogajanju radi tekme, katere naj bi bila v nedeljo z najboljšim reškim in sploh primorskim moštvom, to je hrvaškim športnim klubom »Victorio« iz Reke. Ako se pogajanja ugodno dovrše, poročali bomo o tem jutri.

— **Iz Dev. Marije v Polju** nam pišejo: Navada je, da se vsako leto razdeli percentualno med posestni-

Odgovorila je otožno: »Da in ne. Izgubila nisem nobenega svojih. A prišla sem v tista leta, ko človek žaluje za svojim življenjem. Danes imam to obleko na sebi. Poslej bom žalovala v svojem srcu.«

Du Roy si je mislil: »Ali bo pač držal, ta sklep!«

Pri dineju je bilo vse nekam potlačeno. Edina Suzana je brez prestanka klepetala. Roza je bila videti zamišljena. Žurnalisti so čestitali in čestitali.

Po jedi so se šetali in kramljali po saloni in v cvetličnjaku. Du Roy je hodil z gospo Walterjevo, in ko sta zaostala za drugimi, ga je pridržala.

»Poslušajte,« mu je dejala potihem... »Nikdar več vam ne omenim tistega, nikdar... A pridite večkrat k meni, Georges. Vidite, tudi ne tikam vas več. A nemogoče mi je živeti brez vas, nemogoče. Niti premlislati ne morete mojih muk. Čutim vas, imam vas pred očmi, v svojem srcu in v vsem telesu neprestano, dan in noč. Kakor da ste mi dali piti strupa, ki mi razjeda notranjost. Ne morem več, ne, ne morem več. Saj nočem drugega, naj bom za vas samo še stara žena. Belo sem si napudrala lase, da bi vam to pokazala, samo pridite še k meni, pridite včasih, prijatelja.«

Prijela ga je bila za roko in mu jo je stiskala, kar je mogla, da so se mu zagreblji njeni nohti v meso.

Odgovoril ji je mirno: »Velja. O tem še kaj govoriti se tako ne izplača. Saj vidite, da sem prišel danes takoj, na vaše pismo.«

Walter, ki je bil spredaj s svojima hčerkama in z Madelēno, je čakal Du Roya pri »Jezusu na morskih valovih.«

»Premislite,« se je zasmeljal, »sinoči sem našel svojo ženo pred to podobo na kolenih, kakor v kapeli. Molila je pred njo. Kako sem se smejal!«

Gospa Walterjeva ga je zavrnila s krepkim glasom, v katerem je trepetal tajen zanos: »Ta Kristus bo rešil mojo dušo. Navdihne me s pogumom in z močjo vselej, kadar ga pogledam.«

In ustavila se je pred Bogom, ki hodi po morju, ter je šepetala:

»Kako je lep! Kako se ga boje, in kako ga ljubijo, tisti-le možje! Pogledite mu glavo, oči: Kako priprost in hkrati čeznaturen!«

Suzana je vzklila:

»Pa saj je podobben vam, lepi striček! Prav gotovo vam je podobben. Če bi imeli brado, ali da je on golobrad, pa bi si bila čisto enaka. O, pa je res presenetljivo!«

Prisilila ga je, da se je postavil kraj slike; in res so priznali vsi, da sta si obraza slična.

Cudilo so se. Walter je menil, da je to nekaj prav osobitega. Madelēna je smehljaje izjavila, da ima Jezus bolj moško lice.

Gospa Walterjeva je stala nepremična, s srepim očesom je opazovala obraz svojega ljubčka poleg Kristusovega obličja, in postala je tako bela, kakor njeni beli lasje.

VIII.

To zimo so hodili Du Royevi še mnogo k Walterjevimi. Georges sam je diural vsak hip pri njih; Madelēna se je izgovarjala, da je utrujena in je ostajala rajše doma.

Vsak petek je gotovo prišel, in za tisti večer ni Walterica nikoli nikogar drugega vabila; to je bil dan lepega strička, samo njegov dan. Po dineju so kvartali, metali kitajskim ribam kruha, sploh živeli in se zabavali sami med seboj. Večkrat je prišla gospa Walterjeva za kakimi vrati, ali za grmičem v cvetličnjaku, ali v temnem kotu mladega moža ter si ga tiščala z vso močjo na prsa, šepetaje mu na uho: »Ljubim te... ljubim te... ljubim te, da bi umrla!« — A vselej jo je hladno odpehnil in jo suho zavrnil: »Če zopet začnete, ne pridem več k vam.«

Proti koncu marca meseca se je nenadoma raznesla govorica o možitvi obeh sestr. Roza se je imela baje poročiti z grofom Latour-Yvelinom. Suzana z markizem de Cazolles. Ta dva moža sta postala v Walterjevi hiši domača, prijatelja, ki sta vživljala posebno naklonjenost in imela očitne prednosti.

(Dalje prihodnj.)

ke lovski denar, katerega potrošiti za kake druge namene je strogo prepovedano. Razdeljen pa ta denar že ni bil dve leti. Zakaj ne in kam je prešel, nam bo gotovo mogel povedati naš preslavljeni župan Jakob Dimnik. Mi čakamo na odgovor in smo na istega prav zelo radovedni.

Zarod Makabejskih bratov je izumrl. »Slovenec« in krmariji S. L. S. se pred Askerčevu smrtjo potem, ko jim je bil vrzel kolar pod noge, niso upali popadati ga. Čakali so, da umre. Potem pa so kakor hijene planili po njem in niso pustili na njem ne ene pike dobrega. Našli so, da je bil brezverec, puntar in revolucionar. Vprašamo: če ste vi vse to vedeli o njem, zakaj ste mu pa dovolili cerkven pogreb, kaj? Enostavno zato, ker je bil ljubljeneč naroda, ljudstva in ker ste se bali mase, če mu odrečete cerkven pogreb. Strah ste imeli, strah. A če je bilo — zagovarjati resnico, bi se tudi smrti ne bi smeli bati. Toda, zaradi Makabejskih bratov je izumrl, žive le še koritarji, kaplani, ki se vozijo na kolesih, da jim opletajo škrici rejena bedra in v avtomobilih se vozeči višji koritarji.

Ne poželi svojega bližnjega žene. Klerikalci sicer pravijo, da se strogo drže vseh cerkvenih in božjih postav. Kdor pa pozna njihovo praktično izvrševanje teh postav, pride ravno do nasprotnega prepričanja. Tako nam poročajo iz St. Petra pri Novem mestu, da živi tam veliki klerikalen agitator France Bojanc. Tega Bojanca je zasačil ondotni trgovec Rebolj, ko mu je dejansko zapeljeval ženo. Rebolj se je sicer razburil, vendar se pa ni hotel umazati svojih rok, temveč mu je nadel primokov, ki jih tak človek tudi zasluži. Toda Bojanc, čeprav ga je mož zapeljeval ženo zasačil in flagranti, je bil še toliko drzen, da je tožil Rebolja zaradi razžaljenja časti. Dne 9. t. m. se je v Novem mestu vršila tozadevna obravnava, pri kateri je bil seveda Rebolj oproščen, stroške bo moral pa plačati Bojanc. To je torej klerikalna morala.

Iz Dvora nam poročajo dne 6. julija t. l.: Danes ob 8. uri dopoldne smo čutili kratek, pa močan potres. Bila sta dva močna sunka.

Iz Kranjske gore. Pred kratkim je bila tu birma. Seveda je imel škof tudi pridigo in je med drugim trdil, da naša župnija napreduje, ker imamo izvrstnega župnika, ki vzorno skrbi za mir med svojimi župljani. No, resnica je malo drugačna. Župnik Krajec seje med prebivalstvom samo razdor in prepir. Kdor se mu ne ukloni, tega hoče uničiti. Tako se je lotil tudi tukajšnjih uradnikov. Vprašamo župnika: Ali ste vi tisti, ki se je izrazil pred gotovimi osebami, da tukajšnjih uradnikov ne bo samo proč spravil, ampak jim tudi službeno škodoval. In dalje vprašamo župnika: Ali ste vi tisti, ki je skrbel za podpise na lažnivi pritožbi, ki je bila proti uradnikom poslana na finančno ravateljstvo? Res, radi bi vedeli, če je župnik Krajec tako mogočen, da na njegovo željo že uradnike prestavlja, kajti eden najbolj priljubljenih naših uradnikov je že prestavljen. Sicer pa je že vsem ljudem dobre volje dosti počenjanja tega župnika.

Tudi s kanomeljsko cesto, ki jo nameravajo na novo graditi, hočejo klerikalci na neposebno okusen način agitirati za svojo stranko. Oswald piše sledeče: »Rečem so res leta in leta obljubovali, čakali so in čakali, da so spoznali, da ostane vse pri starem. Sedaj vidijo, da S. L. S. res dela pota in ceste na raznih krajih in upajo, morda tudi mi pridemo kdaj na vrsto, a zopet jih begajo nasprotniki S. L. S. čes, saj je vse le farbarija, za norca vas imajo, klerikalec je goljuf, vas so vjeli le pri volitvah, sedaj vas več ne potrebujejo, do drugih volitev se ne bodo brigali ne za vas, ne za vašo cesto. Liberalci so zanimivi ljudje. Prešlo jim je v kri in meso, da je dosti, če se ljudem kaj obljubi, tako globoko jim je prešlo, da bi najraje še sedaj preprečili zgradbo ceste. Sedaj so že tako daleč prišli, da je pred kratkem odlični prijatelj naprednjakov trdil, da ceste ni potreba, ker je državna cesta čez Želin lepa, kakor bi Kanomeljska dolina kaj imela od te ceste?« — Kolikor besed, toliko gredih in neosnovanih zavijanj. Res se je za zboljšanje ceste po Kanomilji zanimal že bivši napredni deželni poslanec Božič, toda vsak ve, da se ceste ne zidajo čez noč. Tudi je klerikalna obstrukcija v deželni zbornici onemogočala vsako večjo delo v korist dežele in končno ni bilo naprednjakov na razpolago deset milijonov, kakor so danes klerikalci. Naravnost laž je, da kdo od naprednjakov sedaj bega ljudi proti novi cesti. Od Oswalda napisane besede so se rodile le v njegovi domisljiji in služijo za agitacijo proti naprednjakom. Tudi izjava nekega odličnega prijatelja naprednjakov je brzokone izmišljena, ker klerikalci radi agitirajo na ta način. Ker bo nova kanomeljska cesta velikega ne pomena samo za Kanomiljo, marveč tudi za mesto Idrijo,

ko se zgradi čez Oblakov Vrh na gorški strani in zveže z obstoječo državno cesto ter tako ustvari za več kilometrov bližjo zvezo med Idrijo in železniško postajo Sv. Lucija, je samoočeni umevno, da ni nobeden od naprednjakov nasproten gradbi kanomeljske ceste. Mar ko Oswald na brezobrazen način agitira z novo cesto za klerikalce, naj bi raje povedali, koliko se bo dobilo prispevka za novo cesto iz desetmilijonskega deželnega zaklada, za katerega bodo plačevali obresti tudi kanomeljski kmetje. To bi bolj zanimalo, kakor pa obrekljivo napadanje naprednjakov.

»Tujec,« krasna senzacijska drama v treh dejanjih iz življenja strastnega igralca, se predvaja le še danes in jutri pri večernih predstavah v kinematografu »Ideal«. Kdor hoče videti to krasno sliko, naj ne zamudi dane mu prilike. — Razen te vidi se še jako komična slika »Idila na veleposessvu« z Maksom Lindrom v glavni vlogi, in več drugih krasnih slik.

Zakladi v Ljubljani. Včeraj so našli delavci v Ljubljani čestrelni samokres in »Sokolov« nabiralnik, kateri je bil pred letom ukraden v neki tukajšnji restavraciji. Našlo se bode bržkone še marsikaj, ki pa bode nedvomno poskrto ali poprodano, kakor se je mislilo storiti s samokresom.

Odpeljano kolo. Dne 4. t. m. si je pri trdki Ane Gorčeve nek 26letni pisar izposodil kolo, katerega še do danes ni pripeljal nazaj in ga je nedvomno poveril in kje prodal. Kolo je »Preciosa«, črna pleskano, s polno prestavo in ima navzgor zakrivljeno balanco. Zgornji plašč, balanca in zavora je bilo novo. Kolo je bilo vredno 90 K. Kdor bi kolo utegnil kupiti, odnosno vzeti v zastavo, naj izvoli o tem obvestiti mestno policijo ljubljansko.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 48 Slovencev, nazaj pa je prišlo 10 Hrvatov in 8 Slovencev.

Izgubljeno in najdeno. Vdova Marija Svetlinova je izgubila denarnico, v kateri je imela 14 K denarja. — V trgovini g. Jožefe Podkrajškove je bil pred 14 dnevi pozabljen napol svilnat dežnik, kjer ga dobi lastnik nazaj.

Promenadni koncert Slovenske Filharmonije se vrši ob ugodnem vremenu jutri od pol 7. do pol 8. zvečer v Zvezdi. Spored: 1. Lehar: »Žene«, koračnica. 2. Verdi: Tercet iz opere »I due Foscari«. 3. Waldteufel: »Sirenski čar«, valček. 4. Wagner: Slike iz opere »Mojsijev pevec norimberški«. 5. Nedved: »Mili kraj« in »Zvezna«, pesmi. 6. Thomas: »Mignon«-fragmente.

Prosveta.

Odborova seja »Matic Slovene« 15. jul. 1912. G. predsednik se v obširnem nekrologu spominja smrti dr. K. Streklja. Nato poroča, da bodo zgodovinsko slovnico slov. jezika, ki jo je pok. Streklj malone dovršil po vsej priliki izdali njegovi učenci. »Matica« bo mogla pridobiti tudi Strekljev životopis, sestavljen po njegovi korespondenci itd. Vprašanje po nadaljnjem izdajanju »Nar. pesmi« (ozir. Narodnih pravljic) se bo rešilo, kar se tiče gradiva kot takega in novega urednika. — Na Palackega svečanostih v Pragi je Matico zastopal in v Pantheonu v nje imenu govoril g. predsednik, z delegacijo mestne občine ljubljanske je bil gost mesta Prage pri vseh ostalih prireditvah. — Matico Slov. in Matico Hrv. je g. predsednik zastopal pri razkritju spominske plošče Gregorčičeve na Gradišču 23. junija. — G. odbornik Govekar se je v Maticinem imenu udeležil pogreba Strekljevega. — Ker radi smrti Strekljeve za leto ne morejo iziti Nar. pesmi, se izda mesto njih druga knjiga. V oceni je obširnejši spis »Letalstvo« (Avijatika). — Nekateri književni predlogi se odkažejo Knjižnemu odseku. Letopisu bodo dodani inserati primernih tvrdk. Odobre se nasveti Gospodarskega odseka glede cenitve društvene hiše itd. Za 1. 1912. je plačalo šele 1025 članov in poslalo imenike samo 43 poverjenikov. — Pripravljalna dela za jugoslovansko Enciklopedijo čvrsto napredujejo ter bodo jeseni končana. Najtežje gre pri Slovincih z narodopisjem.

Podkupljen morilec. Iz Petrograda poročajo: Pri reviziji, ki jo je uvedel senat glede zlatih rudnikov v Leni, se je dokazalo, da je dobival ritmojster Treštenkov, ki je dal postreljati 400 delavcev, žensk in otrok, od Lenke družbe redno plačo in da je bil še na drug način podkupljen. Ritmojstra so oddali kazenskemu sodišču.

Razne stvari.

Tifus v Pragi. V Kralj. Vinogradih razsaja tifus. V zadnjih so zaznali 59 slučajev. Vse javne vodnjake so zaprli.

Vsed vročine utonili. Iz Kelmerajna poročajo: V zadnjih dneh je

v Renu utonilo več nego trideset oseb vsled vročinske kapi.

*** Nezgod v gorah.** Iz Inomosta poročajo: Na Zugspitze se je ponesrečil monakovski turist Franc Kleingartner. Ko je šel navzdol, je padel ter obledel mrtev.

*** Velikanski viharji.** Iz Newyorka poročajo: V raznih krajih so divjali velikanski viharji. Največja škoda je bila v Denverju. 500 oseb je brez strehe. Železniški promet je ustavljen. Štiri osebe so utonile.

*** Orožnika napadli.** V občini Felső-Recseni so predvčeršnjim pijani kmetje napadli orožnika in nekega vojaka ter jih kamnili. Orožnik je streljal. Enega kmeta je ustrelil, enega pa težko ranil.

*** Norec umoril zdravnika.** Iz Petrograda poročajo: V tukajšnji mestni norišnici je neki norec zaklal zdravnika dr. Heckerja. Norca so le težko premagali.

*** Velika vročina.** Iz Neapolja poročajo: Na parniku »Calada«, ki je predvčeršnjem sem priplul, je bilo na krovu dvanajst pasažirjev, ki so vsled neznozne vročine zblazneli.

*** Ruska policija.** Iz Petrograda poročajo: Tajni policist Rakowsky, ki je že več let objavjal v petrogradskih časopisih razna odkritja o Azevu in drugih osebah, je bil aretiran, ker je izdal službene tajnosti.

*** Nesreča na Donavi.** Iz Požuna poročajo: Štirje budimpeštanski dijaki so se v čolnu peljali z Dunaja. Pri Požunu se je čoln prevrnil in dijaki so padli v vodo. Trije so se rešili, četrti, Bela Tetla, je pa utonil. Njegova mati je smrtnonevarno zbolela, ko je zvedela o nesreči.

*** Avtomobilska nesreča.** Z Dunaja poročajo: 33-letna zasebnica Ana Adler je prišla pred par dnevi iz Horne na Donaj. Ko je v Favoritenstrasse izstopila iz tramvaja, je pridrvel avtomobil ter jo povozil. Bila je na mestu mrtva.

*** Proces proti Mačohu obnovljen.** Iz Varšave poročajo: Oktobra mesca se bo vršila pred sodiščem v Piotrkovu nova razprava proti Mačohu in njegovim tovarišem. Višje sodišče je oddredilo, da se razen prič v prvem procesu zasliši tudi osemindvajset novih prič.

*** Aviatik Latham ponesrečil.** Guverner francoske centralne Afrike poroča, da je znanega aviatika Huberta Lathama v Kongu na nekem lovu usmrtil neki bivol. Francoska vlada je spomladaj poslala Lathama v Kongu, da preštudira, ali je mogoče v ondotnih krajih rabiti zrakoplove.

*** Zrakoplovstvo.** Iz Sebastopola poročajo: Vojaški aviatik poročnik Zakutsky je padel s svojim Blériotovim aparatom na tla ter obledel mrtev. — Iz Kolberga poročajo: Aviatik Schanenburg je padel s svojim aeroplanom v Baltičko morje. Dve dami, ki ste se ravno kopali, sta ga rešili.

*** Starše umoril.** Iz Belgrada poročajo: Slušatelj filozofije Miletič je predvčeršnjim ponoči na zverinski način umoril svoje stare starše. Ko so ga hoteli prijeti, je streljal na policijo in enega policista nevarno ranil. Branil se je z vsemi silami, vendar so ga pa končno prijeli. Pri zaslišanju je izpovedal, da je starše umoril vsled tega, ker ni hotel dalj časa čakati na dedščino.

*** Na grozovit način umoril svojo ženo.** Kmetovalec Stefan Sary v Topoji na Ogrskem je na grozovit način umoril svojo ženo. Speči ženi je z nožem odrezal glavo ter nato razrezal truplo. Pri zaslišanju je izpovedal, da je njegov stričnik na enak način umoril svojo ženo. Neka notranja sila ga je prisilila do tega, da je tudi on izvršil enak umor. Saryja so oddali psihiatrični kliniki, da preišče njegovo duševno stanje.

*** Grozna katastrofa v Mehiki.** V Mehiki so bili grozni nalivi. Več krajev je bilo popolnoma uničenih. Ljudi je več nego tisoč mrtvih. Nekateri celo poročajo, da je dvatisoč mrtvih. Škoda znaša čez sto milijonov kron. Zveza med nekaterimi kraji je popolnoma pretrgana. V nekaterih krajih ni ostala niti ena hiša nepoškodovana. Povsod primanjkuje živil, ljudje so brez strehe. Po katastrofi so začeli roparji pleniti po razvalinah. Položaj je postal tako resen, da je ministrski svet sklenil, poslati tritisot vojakov v ogrožene kraje. Posebne vlake z živili so poslali v omenjene kraje.

*** Sleparji — samomorilki.** Iz Iz Berolina poročajo: Modistinji Seannette in Ida Löwy iz Schöneberga, ki sta izvršili sleparij za 250.000 mark ter pobegnili, sta se v nekem tukajšnjem hotelu obesili. V pismu, ki sta ga zapustili, pravite, da sta bili popolnoma brez vseh sredstev in da bi ne mogli prenesti kazni.

*** Strela.** V vasi Wienicz-Novi je strela udarila v neko novo zgradbo. Dva delavca, ki sta delala pri zgradbi, in hišni gospodar so bili na mestu mrtvi. Dvanajst oseb je bilo omamljenih. Hiša je popolnoma zgorela. — V vojaškem taboru pri Honziorovem je strela ubila nekega podčastnika in poškodovala 45 vojakov.

*** Značilna razsodba na Ogrskem.** Iz Budimpešte poročajo: Pred kakimi desetimi leti je blaginjak jagerskega trgovskega, obrtnega in kreditnega zavoda defraudiral 700.000 kron ter pobegnil v Ameriko. Zavod je prišel v konkurz. Izgubili so tudi vložniki svoj denar. Ker so bili v ravnateljstvu zavoda tudi jagerski sodniki, je kurija odredila, naj se razprava vrši pred budimpeštanskim trgovskim sodiščem. Po dolgem razpravljanju je sodišče razsodilo, da so člani ravnateljstva in nadzorstva krivi, da je zavod faliral, ker niso imeli deloma zadostnega strokovnega znanja, deloma ker so prepovršno izvrševali kontrolo. Sodišče je razsodilo, da morajo vsi člani ravnateljstva in nadzorstva povrniti defraudirano vsoto.

Razgled po slovanskem svetu.

Rezultat ljudskega štetja iz 1. 1910.

Dunaj, 17. julija. Po definitivnem rezultatu ljudskega štetja z dne 31. januarja 1910 je štela **Ljubljana 41.727 prebivalcev.** Izmed teh je bilo **33.846 Slovencev, 5950 Nemcev, 360 Čehov, 95 Hrvatov in Srbov in 290 Italijanov.**

Ljubljanska okolica je štela **51.699 prebivalcev.** Med temi je bilo **50.034 Slovencev in 1184 Nemcev.**

Celje je štelo **6919 prebivalcev,** med temi je bilo **2027 Slovencev in 4625 Nemcev.**

Maribor je štelo **27.994 duš,** med temi **22.153 Nemcev in 3823 Slovencev.**

Ptuj je štelo **4625 prebivalcev,** med temi samo **602 Slovencev (?) in 3672 Nemcev.**

Celovec je imel **28.911 prebivalcev,** med temi **Slovencev 1761, Nemcev pa 25.582.**

V Pulju je bilo **70.499 prebivalcev in med temi 3524 Slovencev, 16.443 Hrvatov, 30.902 Italijanov in 9046 Nemcev.** V tem mestu so torej Italijani v manjšini.

Gradec je štelo **151.781 prebivalcev,** med temi samo **1050 Slovencev.**

Izvršilne navedbe k novemu brambnemu zakonu.

Dunaj, 17. julija. Vojno ministrstvo je že izdelalo izvršilne navedbe k novemu brambnemu zakonu. Te navedbe izidejo začetkom meseca avgusta. V teh navedbah bodo imenoma naštet vsi oni učni zavodi, ki dajejo pravico za enoletno službovanje v vojski. Kakor zatrjujejo bo število teh zavodov znatno večje kakor v starem brambnem zakonu.

Schönererjeva 70letnica.

Dunaj, 17. julija. Danes slavi vodja vsenemške stranke Juri Schönerer svojo 70letnico. Schönerer je ustanovitelj in vodja tiste stranke, ki ima v svojem programu priklopitev Avstrije Nemčiji, ki se naj potem pretvori v Vsenemčijo. Habsburžani bi potem seveda izgubili prestol, oz. bi postali vazalni pruske vladarske hiše hohenzollernske. Schönerer je tudi oče takozvanega »proč od rimskega« gibanja. Današnji »Alldeutsches Tagblatt« je izšel v slavnostni izdaji. Schönerer je bil vedno ljut nasprotnik Slovanov, toda odkrit sovražnik. Osebene poštenosti mu ne more nihče odrekati.

Odstop vrhovnega nadzornika domobranstva.

Dunaj, 17. julija. V tukajšnjih vojaških krogih se širi vest, da v kratkem odstopi tudi vrhovni nadzornik avstrijskega domobranstva nadvojvoda Friderik.

Letošnje velike vojaške vaje.

Dunaj, 17. julija. Letošnje velike vojaške vaje bo vodil prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand. Vršile se bodo v Južni Ogrski med Temesvarom in Szegedinom. Udeležili se jih bodo tile kori: Peštanski, Košuški, Temesvarski, Hermanstadtski in del zagrebskega. Vaje bodo trajale 4 dni in sicer od 9. do 12. septembra. Manevrov se bo udeležilo 120 bataljonov pehote in 95 eskadronov konjenice, ki bodo razpolagali z 280 topovi in 160 strojnimi puškami. Pri vojaških vajah bodo se uporabljali prvič sistematično vojni aeroplani in zrakoplovi.

Češko-nemška pravna pogajanja in češki deželni zbor.

Praga, 17. julija. Z nemške strani poročajo, da so se pojavile v pravnih pogajanjih med Nemci in Čehi velike težkoče, ki groze razbiti pravna pogajanja. Temu nasproti pa javljajo s češke strani, da se nahajajo pravna pogajanja v tako ugodnem tiru, da je skoro čisto gotovo, da pride do definitivnega zaključka sprave. Dne 27. t. m. se sestane češki deželni zbor in bo zboroval do 2. avgusta. Razpravljal bo o predlogih pravne komisije in bo končno odobril rezultate pravnih konferenc.

Poljsko-maloruska pravna pogajanja.

Lvov, 17. julija. Dne 5. avgusta prične tukaj poljsko - maloruska

spravna pogajanja. V prvi vrsti bo šlo za to, da se uredi razmere v gališkem deželnem zboru.

Atentat na vlak.

Krakov, 17. julija. Na kijevski brzovlak je bil pri postaji Koziatin izvršen atentat. Vlak je skočil s tira in je bil skoro popolnoma razbit. En sprevodnik je bil na mestu mrtev, 13 potnikov smrtno poškodovanih, 3 pa umirajo. Ob progi so aretirali nekega neznanca in 6 orožnikov. Očividno gre za političen atentat.

Minister Heinold pri cesarju.

Isi, 17. julija. Danes dopoldne je sprejel cesar v osebni avdijenci ministra notranjih del, barona Heinolda, ki mu je poročal o tekočih vprašanjih notranje politike. Avdijenca je trajala tri četrt ure. Po avdijenci je bil povabljen na dvorni obed. Popoldne bo baron Heinold konferiral s skupnim finančnim ministrom vite-zom Bilinskim in z vnanjim ministrom grofom Berchtoldom.

Zaplenjeni nemški parnik.

La Coruna, 17. julija. Oblasti so tukaj zaplenile nemški parnik »Ambos« iz Hamburga, ki je bil natovoren z veliko zalogo orožja. Kapitan zatrjuje, da je bil parnik z orožjem namenjen v Carigrad. Oblasti pa so imenja, da je bilo orožje namenjeno portugalskim vstašem in da bi ga bil parnik izkrcal na gališki obali.

Dezertacije iz turške armade.

Cetinje, 17. julija. Dan za dnem prihaja veliko turških begunov na črnogorsko ozemlje. Po veliki večini so vsi ti beguni dezertirji turške vojske. Pretežna večina njih so Albanci ali pa pripadniki drugih narodnosti kristjanske veroizpovedi. V vladnih krogih računajo, da je v zadnjih mesecih dezertiralo s turške vojske okrog 1500 vojakov, in sicer večinoma v Stari Srbiji, Albaniji in Makedoniji.

Vstaško gibanje v Albaniji.

Berolin, 17. julija. Iz Carigrada poročajo, da vlada v vladnih krogih silna depresija, ker prihajajo neprestano iz Makedonije in Albanije brzovjavne vesti o častnikih, ki so se pridružili vstaškemu gibanju.

Bitoli, 17. julija. Vodja upornih častnikov Tajar bej je izročil vladni memorandum, v katerem stavi ultimatum glede zahtev upornih častnikov.

Bitoli, 17. julija. V Djakovu so Albanci proglasili avtonomijo Albanije.

Boji med delavci in orožniki.

Dunikerque, 17. julija. Včeraj popoldne je prišlo do ostrega spopada med stavkujočimi delavci in orožniki. Orožniki so naskočili delavce z orožjem ter ranili več oseb. Nemiri so trajali do večera. Mnogo delavcev je težko ranjenih.

Nemški častnik aretiran v Belgradu.

Berolin, 17. julija. Listi priobčujoje iz Zemuna poročilo, da je srbska obmejna straža v Smederevu aretirala nekega nemškega častnika, ki se je v čolnu vozil po Donavi, češ da je sumljiv, da opravlja vohunske posle. Aretiranega nemškega častnika so baje v Smederevu se nahajajoči srbski častniki pretepli in ga potem vrgli v ječo. Nemško poslanstvo v Belgradu je baje pri srbski vladi vložilo oster protest, ter zahtevalo, da se častnika nemudoma izpusti.

Preiskovalna komisija za Albanijo.

Carigrad, 17. julija. Albanska poslanca Zureja in Sahiju sta vročila vladni spomenico, v kateri z vso odločnostjo zahtevata, naj se pošlje v Albanijo posebna komisija, ki naj preišče vzroke tamkajšnjih dogodkov. Vlada bo v to komisijo imenovala baje vojnega ministra Muktar pašo in Taniš beja.

Novi turški vojni minister.

Carigrad, 17. julija. Vlada je predložila snoči sultanu Mehmedu v podpis irade s katerim se imenuje za vojnega ministra Mahmud Muktar paša.

Obsojeni ruski mornarji.

Sebastopol, 17. julija. Mornarično vojno sodišče je obsodilo 10 mornarjev na smrt, 5 pa na 6 let težke ječe radi upora na oklopnici »Ivan Zlatoust«.

Rusko - kitajska pogajanja.

Petrograd, 17. julija. V okraju Saizan v Srednji Aziji so odkrili velika najdišča zlate rude. V Saizanu se vrši 28. avgusta kongres kitajskih in ruskih obmejnih uradnikov, ki bodo razpravljali o tem, kateri državi pravzaprav pripadajo ti zlati rudokopi.

Rusko - japonska zveza.

London, 17. julija. »Times« poroča, da dospe v soboto v Petrograd japonski princ Katuru v svrhu, da sklene z rusko vlado formalno rusko-japonsko zvezo. Glasom te pogodbe priznava Rusija Japonski popolnoma svobodno roko v Južni Mandžuriji ter političen vpliv tudi v Mongoliji do Tore.

Podja turških upornih častnikov Gjafer Tajar bej.

(Iz potnih spominov.)

Bilo je o božiču leta 1908., ko se aneksijska kriza približevala svojemu vrhuncu. Takrat so listi mnogo govorili o silnem vojnem razpoloženju v Srbiji, zlasti pa v njenem prestolnici mestu v Beogradu.

O božiču so bili takrat trije prazniki. Predvarjal sem, kako bi pametno upotrebil ta prosti čas ter si končno domislil, da bi morda bilo umestno, ako bi dela prosti čas uporabil za pot na Beograd, da bi se nalicu me spomnil o faktu, kako položaju v Srbi. Svoj načrt sem tudi izvedel. Na božični sveti večer sem pil že v Beogradu.

S posredovanjem in pomočjo prijateljev in znancev se mi posrečilo izposlovati, da sta me sprejela pokojni dr. Milovan Milovanović, takratni minister zunanjih del, in Nikola Pašić, ki pa takrat ni bil na čelu ministrstva, ter mi razložila svoje nazore o položaju. V hotelu »Moskvi«, kjer sem prenočeval, je bil moj sobni sosed turški major Gjafer Tajar bej. Z njim se mi je zdel zanimiv, zato sem ga vprašal, kaj je moža sredi zime prišel v Beograd.

Rekli so mi: Turški vladi je do poročila, da kupi Srbija silno veliko ob makedonski in novopazarjski meji. Da dokazuje neresničnost teh vesti, je povabila srbska vlada Turke, naj odpošlje svojega vojaškega predstavnika v Srbijo, da se na mestu lahko prepriča, kako iz trte izvirajo sovražne nakane Srbije proti Turku. Ta izvedenec je bil major Gjafer Tajar bej, ki je bil takrat stacioniran v Prištini. Ko je major obšel mejo, je za par dni prišel v Beograd. V pozdrav so mu priredili svečan banket pri »Kolarcu«. Na ta banket sem dobil vabilo tudi jaz. Tu sem se seznanil s sedanjim voditeljem turških upornih oficirjev, takratnim majorjem Gjafer Tajar bejem.

Bil je to mož, star kakih 40 do 42 let, koščenega, temnega obraza; karakteristične ustnice so ga izdajale za pristnega Turka.

Tajar bej je imel dolg turški govor, ki ga je nato prevedel na srbski pisatelj Mušić.

Kvintesenca njegovega govora je bila, da je treba zastaviti vse moči, da se Balkan ohrani balkanskim narodom. To pa bo mogoče samo, ako bodo vsi balkanski narodi uživali popolno svobodo in ako se bodo zavezali po načelih bratstva in enotnosti.

Kar ni Mušić točno prevedel iz turškega, je Tajar bej sam popravil, sporeč v slovenskem makedonskem narečju. Razumel sem ga z veliko lahkom popolnoma.

Tekom banketa so me pregovarjali, naj tudi jaz spregovorim — v slovenskem jeziku. Vdal sem se, in se ne motim, sem izrazil svoje veselje, da sem slišal o svobodi, bratstvu in enakosti govoriti oficirja druge, ki je doslej kruto zatirala vsako svobodo in vsako narodno gibanje.

Ob koncu je govoril še Tajar bej, sicer v slovenskem makedonskem narečju, in tu je pred vso družbo izjavil, da je govor v slovenskem jeziku najbolje razumel in da se ne more načuditi, da gori ob morju pri Prstju živi ljudstvo, ki govori skoraj tako, kakor narod v Makedoniji.

Ostal sem še dva dneva v Beogradu. Ves ta čas sem občeval s Tajar bejem. On je govoril makedonsko narečje, jaz pa — slovensko in razumela sva se izvrstno.

Major je napravil name vtisk idealnega, za blagor svoje domovine gorečega, vseskozi poštenega moža. R. P.

Narodna obramba.

Družbi sv. C. in M. je poslal dr. Rud. Arnshek, učitelj v Olimpiju 6 K 2 h z olimsko kitico: Tudi mi smo pres nažgali, a krone družbi odposlali; Ciril-Metoda na ta način slavi slovenske hčere in sin. — Trpinčeva družba v Kamniku je zložila pri odhodnici za sodnika Ivana Krča 15 K. — G. dr. Berdo Lašič, odvetnik v Ormožu je pridobil za »Družbo« 5 K iz poravnave Heber C. Kirič. — Tudi »Sokol« v Sečiču hoče položiti mali dar domu na čar. Zato je tudi krez zažgal in Družbi mesek 6 K poslal. — Vračajoč se od narodne veselice dne 7. t. m. darovali Postojnci na predlog rodoljubnega nadpoštara Laha 6. K. — Jeseniški železničarji so zbrali C. M. za god 20 K 20. — Gospa Ivana Supančič v Ljubljani je istim povodom darovala 10 K. Mesto kresa pred C. M. praznikom so darovali »Družbi« g.g. svetnik Peterlin v Kranjski gori 2 K, notar Klander 2 K, dr. Tičar 3 K. — Or-

moške Slovenke so položile na krsto rajne gđ. Justike Petovarjeve venec. Od vsote, ki so jo v ta namen zložile, je ostalo 11 K 4 h, katere je poslala ženska podružnica »Družbi«. Učenke družbine dekliške šole na Acquedottu v Trstu so nabrale 122 K 90 h za C. M. dar. — Slovani v Konviktu na Koroškem so darovali 14 K. — Hvala!

Društvena naznanila.

K III. sestanku jugoslovanskih nadrednih učiteljskih abiturijentov in abiturijentk dostavljamo, da je govoril v imenu »Zveze slovanskega avstrijskega učiteljstva g. profesor in dež. poslanec Engelbert Gangl; ki se je v svojem znamenitem govoru spominjal tudi jubileja Rousseauovega. Odborova seja »Narodne Čitalnice v Ljubljani« se vrši dne 25. t. m. ob pol 9 zvečer v restavraciji »Tivoli«, v slučaju slabega vremena pa v »Kmetški sobi« Tivolskega hotela. V skladu z dnevnega reda se prosi za polnoštevilni poset g.g. odbornikov.

Društvo slovenskih učiteljev je otvorilo v ponedeljek 15. t. m. dva tečaja za svoje članice, in sicer 6 tedenski kuharski in gospodinjski tečaj in 3 tedenski šivalni tečaj. Vseh udeleženk je 30. Gospodinjski tečaj se vrši v prostorih dekl. internata »Mladika«; vodi ga gđ. učiteljica Jerica Zemljanova. Voditeljica šivalnega tečaja, ki se vrši na mest. dekl. liceju je strokovna učiteljica gđ. Terezija Heubmayer. O tečajih bomo poročali svoječasno obširneje.

Čevljarska zadruga v Ljubljani ima v nedeljo, 21. t. m. ob 9. uri dopoldne v Zabukoveči gostilni na Bregu občni zbor z običajnim dnevnim redom.

Darila.

Upravištvu naših listov so poslali: za »Ciril in Metodovo družbo«: Ivan Ferjan iz Jesenic 20 K; mesto venca na krsto g. Fran Guštinu sen. v Metliki, Ivan Volavšek v Poljačanah 2-50 K; nabrano o priliki veselice v čast »C. in M.« v gost. g. Al. Dolšeka v Spod. Poljačanah in g. Sirec v Ljubljani 3 K; nabrala vesela družba pri »Jerneju« na Sv. Petra cesti. — Skupaj 25 K 50 vin.

Za »Narodni sklad«: F. S. & Ko. v Ljubljani 2 K 20 v; g. Sirec v Ljubljani 3 K; nabrala vesela družba pri »Jerneju« na Sv. Petra cesti in skupaj M. G. v Novem mestu 3 K; skupaj 8 K 20 vin.

Za »Sokola I. v Ljubljani«: G. Sirec v Ljubljani 3 K; nabrala vesela družba pri »Jerneju« na Sv. Petra cesti. Živelci nabiralci in darovalci!

Današnji list obsega 8 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 14. julija: Josip Vadlan, sanitetni poddesetnik, 24 let, v garnizijski bolnici, Zaloška cesta 29.

Dne 15. julija: Alojzij Dobrun, rejnec, 15 dni, Strelška ulica 15.

Dne 16. julija: Franciška Vrener, vdova mestnega vrtnarja, 82 let, Sv. Florjana ulica 30. — Ivan Primc, bivši vrtnar, 87 let, Japljeva ulica 2.

V deželni bolnici: Dne 15. julija: Marija Dremelj, služkinja, 21 let. — Franciška Jakše, občinska uboga, 65 let. — Uršula Jerab, žena trgovca in posestnika, 42 let.

Avstrijska specializacija. Na želodcu bolehalo ljudem priporočati je porabo pristnega »Mollerega želodca«; ki je prekušeno domače zdravilo in vpliva na želodec krepilno ter pospešil na prebavljanje in sicer z rastočim uspehom. Skatljica 3 K. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalogatelj DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom. 2 19

Številka umrljivosti otrok v prvem letu dosega v poletju pogosto veliko visokost vsled nastopa bljuvanja in črevesnega katarja. Takim obolenjem je treba zato o pravem času priti v okoliš primerno prehrano in izpopolnitvijo v slučajih, če ni na razpolago materinega mleka, težje prebavno kravje mleko s pridatkom, kakršen je »Kufek«. To živilo, ki je otroški prebavni organ lahko srka, je redilno in je otroci radi uživajo. »Kufek« se je vled svojih prednosti že v nešteti slučajih sijajno obnesel.

15 škatelj vlečeš seboj,

klobuke, bluže in bogsigavedi kaj še vse. Da bi se pa resno zavarovala proti prehlajenju, na to pa še ne misliš ne. Sedaj pa bodi tako prijazna in vzemi seboj 6 škatelj Fayevih pristnih sodenskih mineralnih pastil, ki sem jih ravno kupil. Z njimi se ubraniš prehlade, če bi se pa vendar prehladila, ti pa najzanesljiveje pomagajo. — Fayeve pristne sodenice stanejo K 125 škatljica in se dobivajo v vsaki lekarni in drogeriji.

100

MOJ STARI

nazor je in ostane, da proti prhlaju, prezgodnjemu osivenju in izpadanju las kakor sploh za racionalno negovanje las ni boljšega sredstva nego svetovnoznani Bay-rum s konjičkom, znamko lesen konjiček, tvrdke Bergmann & Co., Dečn n. L. V steklenicah po K 2- in 4-; se dobiva po vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah in brivnicah.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las deluje najboljša priznana Tanno-chinin tinktura za lase

katere okrepčuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodom 1 krome. Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specialitet, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani Rosljeva cesta št. 1. poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubli. mostu.

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajn južne železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške blagajne v Ljubljani.

Meteorološko poročilo.

Vilina nad morjem 300-2		Srednji dnevni tlak 30-76 mm			
Julija	čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
16	2. pop.	738.3	24.2	sr. jug.	pol oblak.
	9. zv.	738.5	17.2	brezvetr.	del oblak.
17	7. zj.	738.2	12.8	sl. jvzh.	"

Srednja večerajšnja temperatura 19.2°, norm. 19.8°. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

Mesto posebnega naznanila.

Ivanka Trošt roj. žgur naznanja v svojem in svojih otrok Alojzija, Franceta, Marijo, Cirila, Mihaela in Metoda imenu, da je njen dobri soprog, nad vse skrbni oče, gospod 2526

Franc Ks. Trošt

nadučitelj, imetnik zlatnega zasluznega križca, tajnik deželne gasilske zveze, načelnik prostov. gasilskega društva na Igu, častni član drugih gasilskih društev itd.

po dolgotrajni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajočega, danes, dne 16. t. m. ob 4. uri popoldne mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bo v četrtek, dne 18. t. m. ob 4. uri popoldne na župno pokopališče na Igu.

Blagopokojni se priporoča vsem sorodnikom, prijateljem in znancem v pobožni spomin in molitev.

Sv. maše se bodo darovale v župni cerkvi na Igu.

Ig, dne 16. julija 1912.

Prvi kranjski pogrebni urad Fr. Deberiot.

Borzna poročila.

Ljubljanska »Kreditna banka v Ljubljani«.

Uradni kurzi današnje borze 16. julija 1912

Valute	General	Blagova
4 1/2% majevna renta	87.50	87.70
4 1/2% srebrna renta	90.75	90.95
4 1/2% avstr. krona renta	87.50	87.70
4% ogr.	87.50	87.70
4% kranjsko deželno posojilo	92.25	93.25
4% k. o. češke dež. banke	90.75	91.75

Srečke	449—	461—
Srečke iz 1. 1880 1/2	609—	621—
" " 1884	280.50	292.50
" " tisk	278—	290—
" " zemeljske 1. izdaje	259—	271—
" " II.	245.75	257.75
" " ogrske hipotekne	490—	502—
" " dan. komunalne	487—	499—
" " avstr. kreditne	71—	77—
" " ljubljanske	55.50	61.50
" " avstr. rdeč. križa	33.50	39.50
" " ogr.	30.50	34.50
" " bazilika	238.25	241.25
" " turške		

Valute	440—	445—
Ljubljanske kreditne banke	653.25	654.25
Avstr. kreditnega zavoda	535—	536—
Dunajske bančne družbe	97.50	98.50
Južne železnice	718.75	719.75
Državne železnice	992.50	993.50
Alpine-Montan	364—	366.50
Češke sladkorne družbe	281—	282—
Zivnostenske banke		

Valute	11.39	11.42
Cekni	117.75	117.95
Marki	95.60	95.75
Franki	94.65	94.85
Lire	253.50	254.50
Rublj.		

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 17. julija 1912.

Termin	za 50 kg	11.41
Pšenica za oktober 1912.	za 50 kg	9.33
Rž za oktober 1912.	za 50 kg	9.35
Oves za oktober 1912.	za 50 kg	9.01
Koruzza za julij 1912.	za 50 kg	8.91
Koruzza za avgust 1912.	za 50 kg	

Ekstiv Trdneje.

+

Prostovoljno gasilno društvo na Igu naznanja žalostno vest, da je njega zaslužni večletni načelnik, gospod

Fr. Ks. Trošt

nadučitelj

včeraj ob 4. uri popoldne mirno preminul.

Pogreb se vrši v četrtek dne 18. t. m. ob 4. uri popoldne na župno pokopališče na Igu.

NA Igu, dne 17. julija 1912.

Odbor.

Vabilo

občnemu zboru čevljarske zadruge v Ljubljani

ki se vrši 2531

dne 21. julija t. l. ob 9. dopoldne (v slučaju nesklepčnosti pa uro pozneje) v gostilni g. Zabukovca, Breg št. 1.

DNEVNI RED:

1. Pozdrav in poročilo načelnika.
2. Čitanje zapisnika zadnjega obč. zbora.
3. Računski zaključek za l. 1910 in 1911.
4. Poročilo preglednikov.
5. Raznoterosti.

K polnoštevilni udeležbi vabi

ODBOR.

Matej Petrič, t. č. podnačelnik.

Gen. svetnik Frano Deberiot, t. č. načelnik.

Prikrojevalec

za angleško moško kakor tudi za žensko obleko išče mesta. Ponudbe pod Verlässlich 2941 na Rudolfa Messe, Praga, Prikopy 6

Išče se za november stanovanje

3—4 sobe z vsemi pritliklinami, po možnosti v kaki vili. — Ponudbe pod »A. R.« upravi »Slov. Nar.« 2484

Landauer

v prav dobrem stanju

se ceno proda ali za eno dvosedžno kočijo zamenja.

Naslov: A. Schrey Jesenice Gorenjsko.

Primarij

2508

dr. Josip Stojc

ne ordinira do 1. avgusta t. l.

Kupi se

2—3 vagone obrabljenih

žaganc ali baraka

za podreti. 2520

Ponudbe na hotel-Dobrova, p. Jesenice.

Christofov učni zavod,

Sodna ulica št. 2, 2393

vpisuje ves mesec julij in september

vsak dan od 12.—3. ure popoldne.

Tiskarna

knjigoveznica in trg. s papirjem

potrebni kapital K 8000, se zaradi

drugih podjetij 2529

takoj proda.

Vpraša se v upravištvu »Slov. Naroda«

Ljubljanska odvetniška pisarna

išče proti takojšnjemu vstopu 2530

koncipijenta

ki mora biti doktor in narodnonaprednega mišljenja. Plača in drugo po dogovoru. — Pismene ponudbe s kratko biografijo brez priloge je nasloviti na upravištvu »Slov. Naroda« pod šifro : »Odvetniški koncipijent«.

Dražba.

Dne 1. avgusta 1912 ob pol 10. uri predpoldne se vrši pred o. kr. okrajno sodnijo v Celovcu št. 81 dražbanje zemljišča vl. št. 13 kat. obč. Št. Juri, obstoječe iz velike enonadstropne hiše, v kateri se nahaja gostilna, iz velikih hlevov, kjer je prostora za najmanj 30 glav, 6 ha 96 a njiv, 2 ha 82 a travnikov, 1 ha 19 a pašnika in 11 ha 44 a gozda.

Posedstvo je oddaljeno pol ure od Celovca, ima krasno lego ter je primerno tudi za vsako obrt.

Posedstvo je cenjeno na 21.000 K najmanjši ponudek znaša 14.000 K. vadija je treba položiti 2.100 K.

Kupci, ki bi nato posedstvo reflektirali, dobijo vse potrebne podatke v pisarni dr. Ferd. Müllerja, odvetnika v Celovcu.

Št. 16748.

Razpis.

Za zgradbo vodovoda v Cirkušah, občina Zg. Tuhinj, okraj Kamnik, na 8680 K 42 h in

zajetja in rezervarja na Selu, občina Zgornji Tuhinj, okraj Kamnik, na 2375 K 20 h proračunjena dela in dobave se bodo oddale

potem javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapadajoče ponudbe z napovedjo enotnih cen proračuna naj se predložijo do 3. avgusta t. l. ob 12. opoldne podpisane dež odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za 1 krono, dopolniti je zapečaten z napisom »Ponudba za prevzete gradbe vodovoda v Cirkušah ozir. zajetja in rezervarja na Selu, občina Zgornji Tuhinj«.

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni. — Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarno varnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni. Ponudbi za prevzete vodovodnih del v Cirkušah je tudi priložiti seznam enotnih cen za vpeljavo hišnih vodovodov.

Deželni odbor si izrečno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno obravnavo ali pa dela sploh ne oddati. Načrti, proračun in stavni pogoji se dobe pri deželnem stavbnem uradu v navadnih uradnih urah in sicer za vodovod v Cirkušah za 4 K, za rezervar na Selu za 2 K.

Od dež. odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 17. julija 1912.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1912.

Postaja: Ljubljana južni kolodvor.

Odhod.

6-52 zjutraj. Osební vlak na Kranj, Trzic, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, Št. Vid ob Glini, Dunaj.

7-32 zjutraj. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, Št. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.

9-09 dopoldne. Osební vlak na Kranj, Jesenice, (z zvezo na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Celovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Berlin.) [direktni voz Reka-Opatija-Solnograd.]

11-30 dopoldne. Osební vlak na Kranj, Trzic, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.

1-31 popoldne. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, Št. Janž, Rudolfovo, Stražo - Toplice.

3-32 popoldne. Osební vlak na Kranj, Trzic, Jesenice, Gorico, Trst, Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec.

6-35 zvečer. Osební vlak na Kranj, Trzic, Jesenice, Trbiž. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Vllissingen, (London), Celovec, Linc, Dunaj.

7-44 zvečer. Osební vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, Št. Janž, Rudolfovo.

10-00 po noči. Osební vlak na Kranj, Jesenice, Gorico, Trst. Na Jesenicah zveza na brzovlak na Beljak, Franzensfeste, Inomost, Solnograd, Monakovo, Linc, Prago, Draždane, Berlin.

Prihod.

7-23 zjutraj. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Ber-

lina, Draždan, Prago, Linc, (London) Vllissingen, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka, Trzica, Kranja.

8-59 zjutraj. Osební vlak iz Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

9-51 dopoldne. Osební vlak iz Trbiža, Jesenic, z zvezo na brzovlak iz Dunaja, Linc, Celovca, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Beljaka.

11-14 dopoldne. Osební vlak iz Gorice, Jesenic, Dunaja, Linc, Celovca, Beljaka, Trzica, Kranja.

3-00 popoldne. Osební iz Straže-Toplic, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

4-20 popoldne. Osební vlak od Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Linc, Celovca, Solnograda, Franzensfeste, Beljaka, Trzica, Kranja.

7-00 zvečer. Osební vlak iz Jesenic z zvezo na brzovlak iz Berlina, Draždan, Prago, Dunaja, Linc, Celovca, Kölna, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Franzensfeste, Beljaka, (direktni voz Solnograd-Opatija-Reka).

8-15 zvečer. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Dunaja, Linc, Celovca, Beljaka, Trzica, Kranja.

9-13 po noči. Osební vlak iz Straže-Toplic, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosupljega.

11-33 po noči. Osební vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenic, Celovca, Beljaka, Kranja.

Postaja: Ljubljana drž. kolodvor.

Odhod na Kamnik: 7-27, 11-50, 3-12, 7-15, (11-00 ob nedeljah in praznikih).

Prihod iz Kamnika: 6-42, 11-00, 2-41, 6-15, (10-30 ob nedeljah in praznikih).

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Več spretnih likaric perila sprejme 2498 Fani Samoker, Trst, ulica Stadion 20.

Prešernove slike prodaja in pošilja po poštnem ovzetju Iv. Bonač v Ljubljani. Cena slike 5 kron. 273

2 hiši na prodaj.

Ena v Spodnji Siški, enonadstropna, s stavbnim zemljiščem ter obsega 2 orala. Hiša nese 2.200 K na leto, preda se jako po ceni.

Ena v Mostah z 2 stanovanjema in zemljiščem ter obsega 400 sežnjev. se preda po prav nizki ceni. Več pove upravnistvo »Slovenskega Naroda«.

Strojepisec

vešč slovenščine in nemščine, ki ima svoj lastni stroj, se priporoča za vsakovrstno delo na dom. Delo solidno in po ceni. — Naslov pri upravnistvu »Slovenskega Naroda«.

Pozor! Zaradi bolezní se odda v najem Pozor! trgovina z meš. blagom

gostilna z gospodarskim poslopjem pri okrajni cesti na deželi.

Vse skupaj se po dogovoru tudi proda. Promet na leto čez 100.000 kron. — Kje, pove upravnistvo »Slov. Naroda«.

Tapetnik Dragotin Puc

Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 16 na dvorišču, levo 3856

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela. Velika izber zgotovljenih

divanov : otomanov in modrocev.

Zobozdravnik Dr. W. Schwab plombira zobe in nareja nove zobe, ordinira na Jesenicah

vsak dan od 2. do 5. popoldne, izvzemši vsake srede.

Na Bledu

vsako sredo od 2. do 5. ure popoldne in ob nedeljah od 9. do 11. ure dopoldne v villi »Adria« Perz.

Naznanilo prodaje.

Podpisano upraviteljstvo konkurznega sklada Josipa Ferencak trgovca v Brežicah

naznanja, da se proda vsa zaloga

obstoječa iz manufakturnega in špecerijskega blaga železa, usnja, oprave, deloma tudi pohištva i. t. d.

Prodala se bo zaloga povprek. Vsa zaloga je sodnijsko cenjena na 23.018 K 83 vin.

Ponudbe vložiti je pri podpisnem upraviteljstvu

do 5. avgusta 1912.

Vsak ponudnik mora položiti kot varščino 10% cenilne vrednosti, ki je znesek po 2300 K, katere varščina zapade v prid konkurznemu skladu, ako bi kupec ne izpolnil pogojev.

Kupnino položiti je pred prevzetjem blaga, blago pa se mora odprejeti v 14 dneh, računeno od dneva, ko bo kupec o sprejemu njegove ponudbe obveščen.

Upraviteljstvo ne prevzame nikake odgovornosti za množino in kakovost zaloge.

Inventarni zapisnik je na ogled pri upraviteljstvu, katero razkaže zahtevo celo zalogo in ki daje vsa potrebna pojasnila.

Brežice, dne 15. julija 1912.

Dr. Ljudevit Stiker,

odvetnik v Brežicah

kot upravitelj konkurznega sklada.

C 111

prizadevanj, najti najboljše in najizdatnejše sredstvo za izboljšanje kave

dosežejo vedno le one gospodinje

ki kupujejo kavini pridatek v zabojčkih ali v zavitkih, označenih s »kavinim mlinčkom«. One so izbrale najboljše, kajti pridatek za kavo s »kavinim mlinčkom« je najjedrnatejši, najokusnejši in najizdatnejši izdelek te vrste, ker je

708-IV.

„pravi Franck“.

Tvorniška znamka

Tovarna v Zagrebu.

3 100/12-7

Dražbeni oklic.

Po zahtevanju Marije Vrečko, posestnice v Večjem brdu zastopane po dr. Josipu Vrečko odvetniku v Celju, Posojilnice v Celju zastopane po dr. Juro Hrašovcu, odvetniku v Celju, dr. Josip Srncu odvetniku v Celju in mestne hranilnice Celjske, zastopane po dr. August Schurbiju, odvetniku v Celju

bo 2. septembra 1912 dop. ob 10 na licu mesta v Mrzlem polju (Loka št. 34 in 15)

dražba zemljišč

vl. št. 93 in 133 k. o. Kaltenfeld (kmetijsko posedstvo) z na prvem zemljišču se nahajajočo pritlikino, obstoječo iz najpotrebnejšega orodja, in sicer, obe zemljišči skupaj ali vsako posebej ali po posameznih parcelah.

Nepremičninam, ki jih je prodati na dražbi, je določena vrednost in sicer vl. št. 93 d. o. Kaltenfeld 4802 K 65 v, vl. št. 135 taiste davčne občine pa 3080 K 50 v, od česar odpade na pritlikline 62 K —

Najmanjši ponudek znaša 3201 K 77 v oziroma 2053 K 67 v; pod tem zneskom se ne prodaja.

Dražbene pogoje, ki se obenem odobre in listine, ki se tičejo nepremičnin (zemljiškoknjižni izpisek, hipotekarni izpisek, izpisek iz katastra, cenilne zapisnike itd.) smejo tisti, ki žele kupiti, pregledati pri spodaj označenih sodniji med opraviilnimi urami.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodniji najpozneje v dražbenem obroku pred začetkom dražbe, ker bi sicer ne mogle razveljavljati glede nepremičnine same.

O nadaljnjih dogodkih dražbenega postopanja se obvestijo osebe, katere imajo sedaj na nepremičninah pravico ali bremena ali jih zadobe v teku dražbenega postopanja, tedaj samo z nabitkom pri sodniji, kadar niti ne stanujejo v okolici spodaj označenih sodnije nitine imenujejo v tej sodnem okraju stanujočega pooblaščenca za vročbe.

Kupci posameznih parcel morajo najvišji ponudek takoj položiti. V slučaju prodaje do parcelah nakažejo se preživitne, stanovske, predkupne pravice in realna bremena v pokritje le iz skupila.

C. kr. okrajno sodišče Laško,

odd. II., dne 7. julija 1912.

Krasna umetniška reprodukcija v več barvah

ZNAMENITE GROHARJEVE SLIKE

PRIMOŽA TRUBARJA

USTANOVITELJA SLOVENSKE KNJIŽEVNOSTI

Visoka 66 cm in široka 55 cm je najlepši okras vsake slovenske hiše. Ta reprodukcija je sploh najlepša in najdovršenejša kar jih imamo Sloveni. Cena s pošto kron 3-20

NARODNA KNJIGARNA V LJUBLJANI, PREŠERNOVA UL. ST. 7

Zbirka avstrijskih zakonov v slovenskem jeziku.

I. zvezek:

Kazenski zakon

o hudodelstvih, pregreških in prestopkih z dne 27. maja 1862 št. 117 dr. zak. z dodatnim

tiskovnim zakonom

z dne 17. dec. 1862 št. d. z. ex 1863 in drugimi novjšimi zakoni kazensko-pravnega obsega.

V platno vezan 6 K, po pošti 6 K 20 vin.

Narodna knjigarna v Ljubljani.

Moderno 2245

Stanovanje

4 oziroma 5 sobami in drugimi
priključitvami se odda za avgustov rok
oljanska cesta št. 22.

Drva

lehka in trda, (suha); radi pomajna-
nja prostora znižane cene. Dosta-
jo se na zahtevanje tudi na dom.
Izredna žaga SCAGNETTI, za skla-
diščem državnega kolodvora. :

Pozor! Dobra vina! Pozor!

Zaradi oddaje restavracije

prodam vso zalogo vina

več 100 hektolitrov sromeljčana, dolenjca in drugo vino po nakupnih cenah.

Vino oddam bodisi v Ljubljani in transito.

Jos. Schrey, restavrator na južnem kolodvoru v Ljubljani.

Trgovina

15 let obstoječa, z vso opravo za špecerijsko
blago in perilo, kleti, blizu pošte in kolodvora,
se takoj odda. 2496

Natančneje pri lastniku Dolinar, Celje.
Cena mesečno 30 K.

J. Zamljen

čevljarški mojster
v Ljubljani, Gradišče 4

izvršuje vsa čevljarška dela do najfi-
nejše izvršitve in priporoča svojo zalogo
storjenih čevljev.

Izdeluje tudi prave gorske in
telovadske čevlje.

Za naročila z dežele zadostuje kot mera
iproslan čevljev. 245

Prava in neprava ljubezen.

Povest. — Spisal Blaž Pohlin.
Cena broš. 1 K 60 vin., vez. 2 K
50 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Opatov praporščak.

Zgodovinska povest. Spisal Iv. Remec.
Cena broš. 1 K 80 vin., vez. 2 K
70 vin., s pošto 20 vinarjev več.

Ti najnovejši zabavni in veseli knjigi priporoča najtopleje
Narodna knjigarna v Ljubljani.

Razglas.

Z razglasom deželne odbora z dne 22. junija 1912, št. 492 je bila
ladužnost drugim z natečajnim rokom 20. julija 1912 razpisana tudi

Služba okrožnega zdravnika v Idriji

letno plačo 1400 K in letno aktivitetno doklado 200 K, dalje s priboljškom
zdravstvenega okrožja v znesku 1000 K ter z nagrado 480 K za uradna pota v Žire
Ker je med tem zdravstveno okrožje svoj poboljšek zvišalo na 2400 K
natečaj za službo okrožnega zdravnika v Idriji podaljša 2505

do 25. julija 1912.

Od dež. odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 14. julija 1912.

Ivan Jax in sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 17

: priporoča svojo bogato zalogo :

voznih koles.

Šivalni stroji

za rodbino in obrt.

Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.

Pisalni stroji „ADLER“

Pletilni stroji

vseh velikosti.

Naznanilo prodaje.

Podpisano upraviteljstvo konkurzne mase Karla Lenčeta
na Laverci prodajalo bode

od 22. julija 1912 dalje

vso v konkurzno maso spadajočo in v Laverci se nahajajočo

vinsko zalogo na licu mesta iz proste roke.

Na prodaj bo: okoli 1800 hl belega in rde-
čega vina ter črnine, večje število hramnih
sodov (Lagergebände) s skupno vsebino okoli
1300 hl, nekaj sto transportnih sodov, dalje
kletarsko orodje, kakor pumpe, pipe, cevi i. t. d.,
dalje okoli sto steklenic šampanjca in vina v
buteljkah, okoli 570 litrov žganja itd.

Obenem prodala se bode tudi v Ljubljani se nahajajoča vinska
zaloga, obsegajoča okoli 500 hl belega in rdečega vina ter črnine
okoli 50 transportnih sodov na licu mesta.

Termini prodaje pa se bodo dogovorno z interesi za posamezne
določili.

Vsa druga pojasnila daje podpisano upraviteljstvo konkurzne mase.
V Ljubljani, dne 8. julija 1912.

Dr. Ivan Tavčar

kot upravitelj konkurzne mase
Karla Lenčeta na Laverci.

Vodne elevatorje

črpalnice na
vrtilo
za vodnjake
kakor tudi
črpalnice
za vodo, ročni in
strojni obrat,
motorje
na veter, topli
erak, plin, petro-
leji in bencin
izdeluje najceneje
L. K. Rudolf
c. kr. dvor. tal. v Pitsu

Škatlje

za zalogo

močno izdelane s plehnatimi ro-
čaji in napisnimi tablicami izde-
luje solidno in najceneje

Ljubljanska kartonažna tovarna
Iv. Bonač v Ljubljani.

Narodna
knjigarna

v Ljubljani

Prešernova ulica šte. 7.

priporoča

kanceljski, konceptni, doku-
mentni, ministrski, pisemski,
ovitni in barvani papir

Kasete s pisemskim papirjem.

Črговске knjige
v vseh velikostih, črtane z eno ali
z dvema kolonama, vezane v papir,
platno ali polusnje.

Odjemalne knjižice po različnih cenah.

Zaloga šolskih zvezkov in risank.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Velika izber
vseh pisarniških potrebščin,
svinčnikov, peres, poravnalnikov,
radirk, kamenskih, tablic,
gobic, črnila itd.

Barve za šole in umetnike.

Razglednice
pokrajinske, humoristične, umet-
niške vseh vrst, od najpreprostejših
do najfinjših.

Albumi za slike in dopisnice,
vezane v pliš in v usnje.

Poezijske knjige.

Podobice za otroke.

Leseni okvirčki za razglednice.

Risalne deske, trikotniki, palete,
risalna ravnila, tuše, čopiči.

Notesi in tintniki.

Deželni zbor kranjski in deželne finance

Spisal bivši deželni glavar Fr. pl. Suklje.

Dobi se v

„Narodni knjigarni“ v Ljubljani.

Cena: 1 K 80 vin., s pošto 20 vinarjev več.

14 dni!

14 dni!

Razprodaja

zaostalih slamnikov vseh vrst

po čudovito nizkih cenah, samo v modnem salonu

Stuchly - Maschke, Židovska ulica št. 3.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič

2377

Ljubljana, Mestni trg šte. 5

naznanja

okasijsko prodajo

poletnih oblek in slamnikov za gospode in dečke,
ter poletne damske konfekcije z globoko redu-

ciranimi cenami.

Kolinska tovarna

= išče =

spretnega

potnika.

2347

Oferti v pisarno v Ljubljano.

Priporočamo našim
gospodinjam

KOLINSKO CIKORIJ

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Po ceni se prodaja posestvo

v bližini Dobrne na Štajerskem s stalno dobro vodno močjo; v bližini se bo izdelala železnica; pripravo za povečanje mlina in nove žage; močno zidana in dobro ohranjena hiša, z lepo kletjo, sadnim vrtom, travnikom in njivami. — Vpraša se: Celje, Gosposka ulica št. 17, II. nadst.

Najboljša in najzdravejša barva za lase in brado

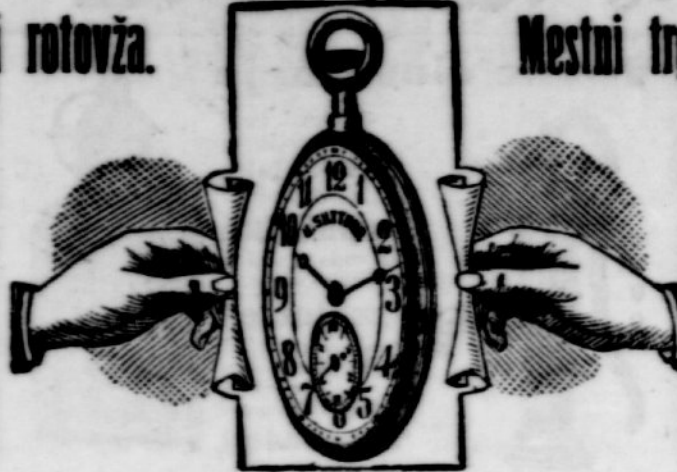
je dr. Drallea „NERIL“, ki daje sivim in pordečelim lasem njih prvotno naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla, rjava, temnorjava in črna v steklenicah z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

Štefan Strmoli
Ljubljana, Pod Trančo št. 1.
Poulične šminke in puder najtineje po zmernih cenah.

Prva največja eksportna tvrdka ur, zlatnine in srebrnine H. Suttner, Ljubljana.

Mestni trg št. 25, nasproti rotovža.

Nudim svojo veliko
izbiro draguljev,
zlatnine, srebrnine
in vseh v stroko spadajočih predmetov.

Mestni trg št. 25, nasproti rotovža.

Cene brez konkurence. P. n. odjemalcem se priporočam za vsa zadevna naročila.

Lepo stanovanje

solnčnato obstoječe iz treh sob pritliklin, se odda mirni stranki za novembrov ter ali že s 1. oktobrom v Vrhovčevi ulici št. 9. v Ljubljani

Lepa lokacija

opremljen z dobro ohranjenimi steklenicami iz hrastovega lesa sposoben vsako trgovino, v lepem kraju na Dunajskem, ležeče ob državni cesti

se takoj odda.

V kraju je fara, c. kr. državni urad in ima svoj kolodvor. V tem lokaliteto je že nad 30 let izvrševala dobro izdelana specerijska in manufakturna trgovina. — Eventualno se prodajo navedene steklenice ter dobro ohranjena moderna kočija, koleselj, nekaj vozov in konjske oprave.

Kje, pove upravnštvo »Slov. Narod«

Zenitna ponudba

Nespodbitna resnica je, da so **DEERING**

NEW-IDEAL 1912 izvirni ameriški kosilni stroji eno- in dvovprežni — najboljši in najvišje delozmožnosti.

Deering New-Ideal 1912

se odlikujejo od drugih sistemov slasti: valed naglega in lahkega rezanja in nerušene trpečnosti. Vsi delujoči deli pri »Deering New-Ideal 1912« kosilnicah so jekleni ali kovani in ne ržnejo.

Kupite torej samo »Deering New-Ideal 1912« kosilnice, ki se dobivajo pristne odine in pri založniku za Kranjsko

Fr. Stupica v Ljubljani Marije Terezijske ceste 1. Dalje priporočam tudi svojo največjo zalogo najboljših raznov. poljedelskih strojev in železnine.

Stavbne parcele

na Dunajski cesti v Ljubljani pred delavskimi hišami in na Glincih takoj ob mestni meji na Tržaški cesti, vse z najlepšo lego so po izbiri za primerne cene

na prodaj.

Več se pozve pri lastniku Jos. Tribuč, na Glincih 37. 2416

Močni salon.

Častilim damam priporočam

Klobuke

le najtinejšega okusa

Ida Skot-Vaneč

26 Jož Frančo.

Šatni klobuki vedno prapravljeni. Imajo tudi vence in trakovi in razne cvetlice. .. doma izdelane. ..

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar

raznana sl. p. n. občinstvu, da se nahaja njegov

cvetlični salon

Pod Trančo. 48

Velika zaloga suhih vencev.

zdelovanje šopkov, vencev, trakov itd. Okusno delo in zmerno cene

Zunanja naročila točno.

Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

Cenjeni lastniki gramofonov!

Ker različni ljudje krošnjarijo z obrabljenimi ploščami po deželi, pri tem se pa izdajajo za moje zastopnike in tudi popravljajo pod mojim imenom godbene stroje in gramofone, dovoljujem si sl. občinstvo vljudno opozoriti, da jaz nimam nobenih takih zastopnikov in prodajam plošče edino v svoji trgovini

Ljubljana, Sodna ulica 5.

Na izrecno željo pošljem plošče tudi v izbiro, nikakor pa ne pustim krošnjariji z njimi. Kupec dobi pri tem le obrabljene plošče, sploh je pa krošnjarije od hiše do hiše tudi prepovedano, in prosim, naj se mi vsak slučaj ako pride tak zastopnik s ploščami, in se izda za mojega zastopnika, naznani, da se bom mogel na ta način obvarovati sitnosti, katere mi delajo kupci takih plošč, ko uvidijo da so prevarjeni in so kupili stare obrabljene plošče.

Pri meni se dobe plošče garantirano nove in po tovarniški ceni.

Obenem slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da izidejo s 1. avgustom t. l. nove plošče s slovenskimi napevi moških in mešanih zborov, novosti, katere dosedaj še niso bile za gramofon posnete.

Blagovolite poslati naziv in Vam pošljem seznam teh gramofonskih plošč zastoj in poštnino prosto.

A. Rasberger, Ljubljana

Največja zaloga gramofonov in godbenih avtomatov.

Zastopstvo le prvovrstnih tovarnen in priznanih najboljših koles „KINTA“ modeli 1912

Karel Čamernik & Ko.
Ljubljana, Dunajska cesta 9—12.

Specialna trgovina s kolesi, motorji, avtomobili in posameznimi deli.

Mehanična delavnica prvega razreda za vsa v to stroko spadajoča dela in popravila.

Garaža za avtomobile. Zaloga pnevmatikov za avtomobile, motorje in kolesa.

Popravila pnevmatikov potom vulkaniziranja. Benzin in olje za vse vporabe. Izposojevalnica koles. Sola za vožnje z vsemi vozili. Interesentom smo s strokovnimi pojasnili brezplačno na razpolago.

Velika zaloga najmodernejših silnikov. **Klobuke** cilindre in čepice v najnovejših fazonah in v veliki izbiri priporočam **IVAN SOKLIČ.** Pristni Panamsko-silnik od 9 K do 50 K.

ING. UHLIR

:: TEHNIČNI BIRO IN STAVBNO PODJETJE ::

Resljeva cesta št. 26 (poleg plinarne)

IZDELUJE:

Resljeva cesta št. 26 (poleg plinarne)

Beton * železobeton
* mostove * stropne
* dvorane * zazidke
* turbin.

Strokovna izvršitev
vseh vrst načrtov *
prevzetje zgradb *
: tehnična mnenja.

Vodovodi * električne centrale * turbine * mlinci * žage *
* opekarne in *

moderne apnenice.
* * *
Obisk strokovnih inženirjev na željo.